

Дніпропетровська академія музики ім. М. Глінки

Барабаш Ірина Анатоліївна

Deutsch für Sänger

Посібник з німецької мови для вокалістів

Дніпро | ЛІРА | 2023

УДК 811.112.2(075)

Б 24

Ухвалено до друку Вченою радою
Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки,
протокол № 2 від 18.11.2022 р.

Рецензент: Славська Я.А. – кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри «Соціально-гуманітарні дисципліни»
Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки

Укладач: Барабаш І.А. – викладач кафедри «Соціально-
гуманітарні дисципліни» Дніпропетровської академії музики
ім. М. Глінки

Б 24 Німецька мова для вокалістів : навч. посіб. / уклад.
І.А. Барабаш. Дніпро : ЛІРА. 2023. 156 с.

ISBN 978-966-981-704-4

Навчальний посібник призначений для студентів музичних академій, музичних коледжів та для вихованців, які виконують музичні твори німецькою мовою. Відображає план навчального процесу та входить до частини циклу «Вибіркові дисципліни» ступеня вищої освіти «бакалавр» (спеціальність 025 «музичне мистецтво», спеціалізація «академічний спів»). Посібник передбачає знайомство студентів з фонетикою німецької мови та творами, які виконуються на вокальній кафедрі. Посібник складається з фонетичних, граматичних та лексичних вправ, музичних творів, арій та лексики до них. Галузь знань 02 «Культура і мистецтво».

УДК 811.112.2(075)

ISBN 978-966-981-704-4

© Барабаш І.А., 2023

© ЛІРА, 2023

ЗМІСТ

Алфавіт німецької мови та правила читання.....	8
Вправи для читання буквосполучень.....	11
Вправи для читання.....	14
Граматичні правила.....	17
Розбір музичних творів.....	22
«Du bist die Ruh, der Friede mild» F. Schubert.....	22
«Das ist ein Tag, der klingen mag» C. Schumann.....	23
«Church Cantatas BWV 63» J. S. Bach.....	24
«An die Musik» F. Schober.....	26
«Erinnerung» G. Mahler.....	27
«Stille Sicherheit» P. Franz.....	29
«Die Lotosblume» R. Schumann.....	30
«Bester Jüngling» W. Mozart.....	31
«An den Mond» F. Schubert.....	32
«An den Mond geuß, lieber Mond» F. Schubert.....	33
«Ich will meine Seele tauchen» R. Schumann.....	35
«Sag' an, o lieber Vogel mein» R. Schumann.....	36
«Am Brunnen vor dem Tore» F. Schubert.....	38

«Rastlose Liebe» F. Schubert.....	40
«Die ihr einen ...» W. Mozart.....	42
«Neue Liebe, neues Leben» L. Beethoven.....	43
«Kennst du das Land?» F. Schubert.....	45
«Das Wandern ist des Müllers Lust» F. Schubert.....	47
«Wie Todesahnung Dämmerung deckt die Lande» R. Wagner.....	49
«Du Ring an meinem Finger» R. Schumann.....	50
«Seit ich ihn gesehen» C. Loewe.....	52
«Blute nur» J. Bach.....	54
«Meiner Liebsten schöne Wangen» W. Mozart.....	55
«Schön sind, doch kalt Himmelssterne» R. Strauss.....	57
«Als Luise die Briefe ihres ungetreuen Liebhabers verbrannte» W. Mozart.....	58
«Пісня 8» J. Brahms.....	60
«Пісня 11» J. Brahms.....	61
«Heia, heia» E. Kalman.....	62
«Ich grolle nicht» R. Schumann.....	63
«Frühlingsmorgen» G. Mahler.....	65

«Zum Schluss» R. Schumann.....	66
«Dichterliebe» R. Schumann.....	67
«Die Nacht» H. Wolf.....	68
«Mut» F. Schubert.....	69
«Das Traumbild» W. Mozart.....	71
«Was soll ich sagen?» R. Schumann.....	72
«Papageno» W. Mozart.....	73
«Der kleine Sandmann bin ich» E. Humperdinck.....	75
«Das verlassen Mägdlein» R. Schumann.....	77
«Laß o Welt o Laß mich sein» H. Wolf.....	78
«Verschwiegene Liebe» H. Wolf.....	80
«Verlorne Müh'» G. Mahler.....	81
«Erstes Grün» R. Schumann.....	83
«Mädchenlied» J. Brahms.....	84
«Neue Liebe, neues Leben» L. Beethoven.....	86
«Ständchen» F. Schubert.....	87
«Ständchen» F. Schubert.....	89
«Du armes kleines Bächlein» G. Hasse.....	90
«Die Forelle» F. Schubert.....	92

«Dort in den Weiden steht ein Haus» J. Brahms.....	94
«Du bist wie eine Blume» R. Schumann.....	96
«Die Schwalben» R. Schumann.....	97
«Komm, süßer Tod, komm, selige Ruh» B. Britten.....	99
«Benedet die sel'ge Mutter» H. Wolf.....	100
«Der Doppelgänger» F. Schubert.....	102
«Am Feierabend» F. Schubert.....	104
«Gruss» E. Grieg.....	106
«Ave Maria» F. Schubert.....	107
«Freudvoll und leidvoll» F. Liszt.....	110
«Ein Stündlein wohl vor Tag» H. Wolf.....	111
«Der Feuerreiter» H. Wolf.....	112
«Die Geister am Mummelsee» H. Wolf.....	116
«Der Jäger» F. Schubert.....	119
«Leiermann» F. Schubert.....	121
«Der Kranz» J. Brahms.....	123
«Nachklang» J. Brahms.....	125
«Seufzer, Tränen, Kummer, Not» J. S. Bach.....	126
«Flammende Rose» G. Händel.....	127

«Künft'ger Zeiten eitler Kummer» G. Händel.....	128
«O wär ich schon mit dir vereint» L. Beethoven.....	129
«O voll Fröhlichkeit nach dem Kampf und Streit» R. Strauss.....	131
«Fühlst du der Liebe süße Triebe» G. Händel.....	132
«Schlagende Herzen» R. Strauss.....	133
«Lied der mignon» F. Schubert.....	135
«Die Soldatenbraut» R. Schumann.....	137
«An die bretteerne Schiffswand».....	139
«Der Frühling» F. Chopin.....	140
«Melancholie» F. Chopin.....	142
«Geheime Liebe» W. Mozart.....	143
«Mein liebster Freund hat mich verlassen» W. Mozart.....	144
«Im Dorfe» F. Schubert.....	145
«Ich liebe dich» L. Beethoven.....	146
«Verzagen» J. Brahms.....	147
Wörterbuch.....	149

АЛФАВІТ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ТА ПРАВИЛА ЧИТАННЯ

ПРАВИЛА ЧИТАННЯ ОКРЕМИХ БУКВ

Пишемо	Читаємо	Правило	Приклади
s	з	перед голосними	sagen, lesen, Käse
s	с	на кінці слова/складу	Messe, beste, machst
ß	с (короткий)	завжди	Grüße, bloß
h	х	на початку слова або складу читається як легкий видих. Після голосної не читається, але її подовжує	hören, Herr, hier, sehen, lehren, froh, nehmen
y	у (м'який)	щось середнє між у та ю як у слові мюслі	typisch, Sylt
r	р (картавий)	на початку слова або складу	Österreich, Kreide, streben, reiben
r	а	в кінці слова або складу	Vater, Kater, Berater, klar
x	кс	у всіх випадках	faxen, Max, Text
v	ф	у більшості випадків	Vogel, Vater, vorbereiten
v	в	у запозичених словах	Vase, Ventill, vegetarisch

w	в	у всіх випадках	wollen, Wind, Wald
c	к	у запозичених словах	Clown, Cafe, Camambert
ä	е	у всіх випадках	Mädchen, fährt, nächste
ö	середнє між о та йо	у всіх випадках	lösen, böse, blöd
ü	ю	у всіх випадках	Lüge, Süden

ПРАВИЛА ЧИТАННЯ БУКВОСПОЛУЧЕНЬ

Пишемо	Читаємо	Правило	Приклади
ch	х (твердий)	після а, о, у	lachen, machen, kochen
ch	хь	після і та е	nicht, Licht, brechen
sch	ш	у всіх випадках	Schule, Schlitten
ck	к	у всіх випадках	stecken, wecken, Schnecken
chs	кс	у всіх випадках	wachsen, Lachs
ph	ф	у запозичених словах	Philosoph, Phonetik, Katastrophe
qu	кв	у всіх випадках	Quark, quer
th	т	у всіх випадках	Thema, Thermometer

tsch	ч	у всіх випадках	Deutsch, Tschechisch
tion	цьон	у всіх випадках	Nation, Motivation
pf	пф	у всіх випадках	Pfanne, Kopf, klopfen
sp	шп	на початку слова або слогу	Sprache, spät, besprechen
st	шт	на початку слова або слогу	Stunde, stehen, bestehen
ng	н (носова)	букву г не читаємо, при цьому звук н вимовляється у нос	springen, gelingen, Stange
ig	іхь	у кінці слова	lustig, mutig, seelig
ih, eh, oh	довга голосна	буква h подовжує голосну та не читається	sieht, Schuh, stehen, Stroh

ПРАВИЛА ЧИТАННЯ ДІФТОНГІВ

Пишемо	Читаємо	Приклади
ei	ай	Kreide, leiden, beide
ai	ай	Kai, Mai, Saite
ie	і (довгий)	Liebe, blieb, Frieden
eu	ой	heute, Leute
äu	ой	Bäume, Mäuse
au	ау	Kaugummi, Sau

Вправи для читання буквосполучень:

Вправа 1. Буквосполучення EI:

Frei, drei, mein, dein, heißen, reisen, meinen, schreiben, nein, klein, Seite, zwei, Österreich, Schweiz, leider, Reiseleiter, sein, eine, Reise, leise, Kreis, Seife, Kreide, Seide, leiden, Weiden, scheiden.

Вправа 2. Буквосполучення CH:

Küche, Kuchen, rauchen, Frucht, Hähnchen, brauchen, möchte, Buch, Milch, Mittwoch, herrlich, Ansicht, doch, vergleichen, Gericht, zeichnen, Gespräch, hoch, Ansichtskarte, wichtig, herzlich, Nachtsch, Brötchen, ähnlich.

Вправа 3. Буквосполучення SCH:

Schauen, schön, Mensch, Maschine, schlafen, schneiden, fantastisch, frisch, Schlösser, Schild, komisch, Entschuldigung, duschen, Waschen, schrecklich, Schnupfen, lauschen, schnell, Schlüssel, Schule, Flasche, Tasche, naschen, Schrank.

Вправа 4. Буквосполучення SP ST:

Spiegel, Spiel, stellen, stimmen, spülen, spielen, Speise, Industrie, Spaziergang, Strand, Straße, stark, still, Stunde, Stuhl, Streit, fest, Stress, lustig, Fenster, kosten, Husten, stehen, Stadt, meistens, ständig, Sport, günstig.

Вправа 5. Буквосполучення EU – ÄU:

Bauen – Gebäude; neun – Euro; Bauch – Bäuche; Frau – Freund, neunundneunzig – Leute; Haus – Häuser; Europa – Deutschland; Raum – räumen; häufig – heute; Freunde – heute.

Вправа 6. Буквосполучення IE:

Sieben liebe Riesen liefen durch die Wiesen.

Als die Winde bliesen, kriegten sie das Niesen.

Sieben Ziegen blieben liegen, sieben Fliegen flogen weg.

1. Bienen – Bühnen; Bienen – binnen
2. fliegen – flicken; fliehen - Flieger
3. liegen– legen; lügen – lagen
4. fielen– fühlen; füllen – fehlen
5. spielen– spülen; Spiel – Spüller
6. Züge.– Ziege; Zöge – Züge

Вправа 7. Читання слів з буквосполученнями:

1. wicken – wiegen; wecken – wickeln
2. Riegen- Rügen; Rücken – entzücken
3. bieten – böten; bitten – baten
4. Miene – Minne; Miene – Mine
6. Stühle – Stuhl; Stille – Stiele
7. Riese – Risse; Rüssel – rieseln
8. Reben – rieben; Rüben – Raben

Вправа 8. Буквосполучення ТІОН:

Situation, Dokumentation, Meditation, Rezeption, Reformation, Kommunikation, Information, Tradition, Nation, Aktion.

Вправа 9. Буквосполучення –ја, -ју, - је, -јо:

Januar, Juni, Juli, Jahr, Jahrhundert, Jahreszahl, jeder, ja, jetzt, Jacke, Josef, Jan, Junge, Japan, Jaguar.

Im Januar braucht jeder eine warme Jacke.

Im Frühjahr ist das Jahr noch jung.

An Neujahr hat jeder gute Ideen.

Nicht jeder Junge mag Joghurt.

Jäger Jakob jagt jeden Januar in

Japan einen Jaguar.

Jonas und Jockl jammern im Juni
und Juli. Johannes und Julia jubeln
und jauchzen jedoch.

Вправа 10. Читання вірша:

Bei der Picknickpause in Pappelhusen
aß Papa mit Paul zwei Pampelmusen.
Doch bei dem Pampelmusengebammel
purzelte plötzlich der Paul von der Pappel
mit dem Popo in Papas Picknickplatte,
wo Papa die Pampelmusen hatte.

«0 Paul, - schrie Papa, - du bist ein Trampel!»

Plumpst mitten in meine Musepappel

Ich wollte sagen: in die Mampelpuse
nein: Pumpeinase - nein: Pa-Pampelmuse!

Das gab vielleicht ein Hallo!

Die Pappeln, der Papa, der Paul und sein Po,
das Picknick, die Platte (um die war es schad)
das war ein Pampelmusensalat!

Вправа 11. Читання умлаутів Ü, Ö:

Hühner haben müde Flügel,
sitzen lieber auf dem Hügel,
bei dem übrigen Geflügel.

1. Züge – Ziege – zöge
2. spülen – Spüler – spielen
3. er lügt – er liegt – er legt
4. du süßt – du siehst
5. Türe – Türe; Tiere – Türe
6. fühlen – fielen – füllen
7. Bühnen – Buhnen – Bienen – Bühnen
8. Füller – Fühler – Fehler
9. dünnen – Dünen – dienen

Вправи для читання:

Вправа 1.

1. Musiker machen Musik. Sie sind musikalisch und spielen ein Musikinstrument. Lieben Sie Jazzmusik?
2. Die Studiengebühren an den Universitäten werden obligatorisch, obwohl viele Studenten und Professoren das nicht akzeptieren wollen.
3. Die Flutkatastrophe im Indischen Ozean hat eine globale Dimension.

Вправа 2.

Rasthaus

Kommst du mal an ein Rasthaus,
geh rein und ohne Hast raus.
Wenn du erst den Bogen raus hast,
machst du bald an jedem Haus Rast,
an jedem Haus Rast, an jedem Haus Rast.
Rasthaus, Hast raus, raus hast, Haus Rast,
Rasthaus, Hast raus, raus hast, Haus Rast.

Вправа 3

Die drei Spatzen
In einem leeren Haselstrauch
Da sitzen drei Spatzen,
Bauch an Bauch.
Der Erich rechts
und links der Franz
Und mittendrin
der freche Hans.
Sie haben die Augen zu,
ganz zu,
und oben drüber,
da schneit es, hul
Sie hör'n alle drei ihrer Herzlein Gepoch,
und wenn sie nicht weg sind, so sitzen sie noch.
Christian Morgenstern
Sie rücken zusammen, dicht an dicht,
so warm wie der Hans hat's niemand nicht.

Вправа 4. Читання букв V, F, W:

Fisch – frisch	warum – Wald
Farbe – falsch	Klavier – wir
vorher – verlassen	viel – vier
Wand – Vase	Vera – weiß

Вправа 5. Читання букв V, F, W:

Wolke – Folge	viel – Wind
November – Fenster	voll – Vitamin
Wand – fand	Vase – fast
Video – aufnehmen	Phonetik – fantastisch

Вправа 6. Читання букв V, F, W:

Fenster – Wand	Vogel – Wind
viele – Winter	etwas – Fleisch
Vera – fiel	vier – Video
offen – Wünsche	frohe – Weihnachten

Вправа 7. Читання букв W, V:

Ball – Wahl

wollen – billig

Bäcker – Wecker

Wasser – baden

bauen – wachsen

Becken – wecken

Wunder – bunter

Bier – wir

Вправа 8. Читання слів з різноманітними перевірочними буквосполученнями:

Müßig, müssen, Tür, tüchtig, kühn, hübsch, führen, wünschen
Übung, München, Tüte, Hütte, Düse, dürfen, zynisch, Ypsilon,
Rügen, Kuchen, müde, süß, Hühner, Huhn, Krüge, Brüder, Füße,
Süden, Sieg, Tier, Drüse, Wiese, Wüten, Wiege, Mühe, Mine,
grün, frieren, vier.

ГРАМАТИЧНІ ПРАВИЛА

I. Дієслова *sein* /*haben*

	sein – бути	haben – мати
ich	bin	habe
du	bist	hast
er, sie, es	ist	hat
wir	sind	haben
ihr	seid	habt
sie, Sie	sind	haben

II. Відмінювання правильних дієслів

heißen – зватись, wohnen – жити, sprechen – говорити, lachen – сміятися, singen – співати, machen – робити, spielen – грати.

-en відкидаємо та змінюємо закінчення

ich	mache
du	machst
er, sie, es	macht
wir	machen
ihr	macht
sie, Sie	machen

III. Відмінювання неправильних дієслів

1. Дієслова, які мають змінну кореневу голосну

e змінюють її на i в формах du, er, sie, es

ich	spreche
du	sprichst
er, sie, es	spricht
wir	sprechen
ihr	sprecht
sie, Sie	sprechen

sprechen – говорити
lesen – читати
essen – їсти
nehmen – брати
geben – давати
empfehlen – радити
sehen – бачити,
дивитися
helfen – допомогати

2. Дієслова, які мають у корені

a змінюють її на ä (e) в формах du, er, sie, es

ich	schlafe
du	schläfst
er, sie, es	schläft
wir	schlafen
ihr	schlaft
sie, Sie	schlafen

tragen – носити
schlafen – спати
laufen – бігти
fahren – їхати
fallen – падати

IV. Артиклі у німецькій мові

	Maskulinum	Neutrum	Femmininum	Plural
unbestimmt	(k)ein	(k)ein	(k)eine	-
bestimmt	der	das	die	die

V. Присвійні займенники:

ich	mein (мій, моє)	meine (моя, мої)
du	dein(твій, твоє)	deine (твоя, твої)
er	sein (його, його)	seine (його, його)
es	sein (його, його)	seine (його, його)
sie	ihr (її, її)	ihre (її, її)
wir	unser (наш, наше)	unsere (наша, наші)
ihr	euer (ваш, ваше)	eure (ваша, ваші)
sie	ihr (їх, їх)	ihre (їх, їх)
Sie	Ihr (Ваш, Ваше)	Ihre (Ваша, Ваші)

Завжди використовуються з іменником

Sie singt **ihre** Lieder – вона співає **свої (її)** пісні.

VI. Modalverben (модальні дієслова)

	können – могли, вміти	dürfen – могу (дозвіл)
ich	kann	darf
du	kannst	darfst
er, sie, es	kann	darf
wir	können	dürfen
ihr	könnt	dürft
sie, Sie	können	dürfen

	<u>m</u>üssen (м<u>у</u>шу)	<u>s</u>ollen (зобов'язаний)
ich	muss	soll
du	musst	sollst
er, sie, es	muss	soll
wir	müssen	sollen
ihr	müsst	sollt
sie, Sie	müssen	sollen
	wollen – хочу (категорично)	möchten – хотів би
ich	will	möchte
du	willst	möchtest
er, sie, es	will	möchte
wir	wollen	möchten
ihr	wollt	möchtet
sie, Sie	wollen	möchten

Порядок слів у реченні з модальними дієсловами

Er **kann** sehr gut Klavier **spielen**.

Wir **wollen** heute alle zusammen ins Kino **gehen**.

VII. Відокремлювані/невідокремлювані приставки

Невідокремлювані префікси мають у собі букву

E

BE GE ER ZER VER EMPF MISS UNTER ÜBER

Усі інші будуть відокремлюватися *an auf zu vor mit nach aus*

Будова речення з відокремлюваними префіксами

Ich **stehe** sehr früh jeden Tag **auf**.

Er **geht** heute mit seinen Freunden **spazieren**.

Wie oft **rufst** du deine Eltern **an**?

Bringst du deinen Freunden schöne Souvenirs **mit**?

РОЗБІР МУЗИЧНИХ ТВОРІВ

Du bist die Ruh, der Friede mild

F. Schubert

Du bist die Ruh, der Friede mild

Ти спокій, ніжний мир

Die Sehnsucht du, und was sie stillt.

Туга ти і те, що вона заспокоює.

Ich weihe dir voll Lust und Schmerz

Я присвячую тобі повністю задоволення і біль

Zur Wohnung hier mein Aug und Herz.

В будинку тут мої очі і серце.

Kehr ein bei mir, und schließe du

Повертайся до мене та зачини

Still hinter dir die Pforten zu.

Тихо ворота за собою.

Treib andern Schmerz aus dieser Brust.

Прожени біль з цих грудей.

Voll dies Herz von deiner Lust.

Наповни це серце задоволенням.

Dies Augenzelt von deinem Glanz

Ці очі твоїм блиском

Allein erhellt, o füll es ganz.

Світи, заповнюючи його повністю.

Wörterbuch

die Ruh – спокій

die Sehnsucht – туга

der Schmerz – біль

das Herz – серце

die Lust – бажання

schließen – зачиняти

der Friede – мир

die Wohnung – квартира,

житло

Augen – очі

Glanz – блиск

Stille – тиша

Brust – груди

Вправа 1. Прочитайте слова:

Ruh, Friede, Sehnsucht, stillen, weihen, Wohnung, hier, treiben, einkehren, schließen, Schmerz, Augenzelt.

Вправа 2. Знайдіть переклад до слів:

die Ruh	житло
der Friede	очі
die Sehnsucht	серце
die Wohnung	спокій
der Schmerz	зачиняти
Augen	блиск
das Herz	мир
Glanz	тиша
Lust	квартира
Stille	бажання
schließen	біль

Das ist ein Tag, der klingen mag

C. Schumann

Das ist ein Tag, der klingen mag

Цей день, який може дзвеніти

Die Wachtel schlägt im Korn,

Перепілка клює зерно,

Die Lerche jauchzt mit Jubelschlag

Жайворонок вигукує вітання

Wohl überm hellen grünen Hag,

Над світлою зеленою долиною,

Der Jäger bläst in's Horn.

Мисливець дме у ріг.

Frau Nachtigall ruft süßen Schall,

Солов'їха закликає солодкими переливами,

Durch's Laub ein Flüstern zieht,

Через листя шепіт чути,

Das Echo tönt im Widerhall,

Відлуння відкликається у відголоску,

Es klingt und singt allüberall

Звучить і співається всюди

Das ist ein Frühlingslied!

Ця весняна пісня!

Wörterbuch

Tag – день

klingen – дзвенить

schlagen – бити

im Korn – в зерно

die Lerche – жайворонок

jauchzen – радіти

der Jäger – мисливець

blasen – дути

Nachtigall – соловейко

rufen – кликати

Laub – листва

ein Flüstern – шепіт

das Echo – відлуння

tönen – дзвеніти

es klingt – дзвеніти

singen – співати

Frühlingslied – пісня весни

allüberall – всюди

Вправа 1. Прочитайте слова:

Wachtel, schlägt, Lerche, jauchzen, Jubelschlag, wohl, überm,
Jäger, Nachtigall, süßen, Schall, flüstern, ziehen, Echo, tönt,
Widerhall, Frühlingslied.

Вправа 2. Знайдіть слова:

Schlagendgtechotagfghdklingenfrühlingsliedbytsjägerkdjxballübe
ralljfkfnsingttönenflüsternhdnmlerchhefndmknornlaubjauchzennghd
nachtigallkdmnrufenjfmndsnblasen.

Church Cantatas BWV 63

J. S. Bach

O seliger Tag!

О, блаженний день!

O ungemeines Heute,

О, незвичайне сьогодні,

An dem das Heil der Welt,

В якому спасіння світу,

Der Schilo, den Gott schon im Paradies

Шило, якому Бог в раю

Dem menschlichen Geschlecht verhieß,

Людський рід віщував,

Nun mehr sich vollkommen dargestellt,

Який себе досконалим позиціонував

Und suchet Israel von der Gefangenschaft

І намагається Ізраїль позбавити від полону

Und Sklavenketten des Satans zu erretten.

Від рабських ланцюгів сатани спасти.

Du liebster Gott! Was sind wir Armen doch?

Ти – улюблений Бог! Які ми бідні перед тобою?

Ein abgefallnes Volk, so dich verlassen;

Занепалий народ, тебе покинув;

Und dennoch willst du uns nicht hassen;

І все ж ти не хочеш нас зненавидіти;

Denn eh wir sollen noch

Ми повинні тобі поклонитися,

Nach dem Verdienst zu Boden liegen,

Щоб заслужити прощення,

Eh muss die Gottheit sich bequemen,

Перш ніж Божественне проявиться,

Die menschliche Natur an sich zu nehmen

Людську природу має в себе прийняти

Und auf der Erden

І на землю

Im Hirtenstall, zu einem Kind zu werden.

В хліву, стати дитиною.

O unbegreifliches, doch seliges Verfügen!

О, незбагненне, благословенне появлення!

Wörterbuch

Geschlecht – рід

Gefangenschaft – полон

Volk – народ

hassen – ненавидіти

Boden – земля

Gottheit – божественність

Hirtenstahl – хлів пастуха

suchen – шукати

erretten – рятувати

verlassen – покидати

Verdienst – заслуга

liegen – лежати

menschlich – людський

unbegreiflich – незбагненне

Вправа 1. Прочитайте слова:

Ungemeines, heute, Heil, menschlich, Geschlecht, verhiess, Volk, vollkommen, darstellen, Gefangenschaft, Gottheit, Sklavenketten, abgefallenes, liegen, Verdienst, verlassen, bequemen, nehmen, Hirtenstall.

Вправа 2. Знайдіть слова у перемішених складах:

Fanschaftgenge, klov, enssha, denbo, ensuch, ttgoheit, reterten, schmenlich, schlgetche, dieverstn, tunar, mehenn, denwer, ndki.

An die Musik

F. Schöber

Du holde Kunst, in wie viel graue Stunden,

Ти – миле мистецтво, протягом стількох сірих годин,

Wo mich des Lebens wilder Kreis umstrickt,

Коли мене життя дике коло заповонило,

Hast du mein Herz zu warmer Lieb entzünden,

Ти моє серце запалило гарячою любов'ю,

Hast mich in eine bessere Welt entrückt.

Ти мене повело у кращий світ.

Oft hat ein Seufzer, deiner Harfe entlossen,

Часто зітхання зривалося з твоєї арфи,

Ein süßer, heiliger Akkord von dir,

Солодкий, святий твій акорд

Den Himmel besserer Zeiten mir erschlossen,

Небо для кращих часів мені відчинило

Du holde Kunst, ich danke dir dafür.

Ти миле мистецтво, я вдячний тобі за це.

Wörterbuch

Kunst – мистецтво

wild – дикий

warm – тепле

Welt – світ

Harfe – арфа

heilig – святий

erschlossen – закрите

Stunden – години

Kreis – коло

entzünden – запалювати

Seufzer – зітхання

entfliessen – витікати

Himmel – небо

danken – дякувати

Вправа 1. Прочитайте слова:

Holde, Kunst, Stunden, Kreis, umstrickt, Lieb, entzünden, entrückt, Seufzer, erschlossen, dafür, entflossen, heiliger, Zeiten.

Вправа 2. Прочитайте слова навпаки з кінця до початку:

Tsnuk, euarg, nebel, sierk, zreh, ebeil, tlew, tfo, efrac, drokka, lemmih, tiez, eknad.

Erinnerung *G. Mahler*

Es wecket meine Liebe

Вони пробудили мою любов

Die Lieder immer wieder!

Пісні знову і знову!

Die Lippen, die da träumen

Губи, які мріють,

Von deinen heißen Küssen,

Про твої гарячі поцілунки

In Sang und Liedesweise

У співі і різних видах пісень

Von dir sie tönen müssen!

Від тебе вони повинні звучати!

Und wollen die Gedanken

І хочуть думки

Der Liebe sich ent schlagen,

Від любові відмовитись,

So kommen meine Lieder

Так приходять мої пісні

Zu mir mit Liebesklagen!

До мене зі скаргами любовними!

So halten mich in Banden

Так тримають мене вони у полоні

Die Beiden immer wieder!

Обидва знову назавжди!

Es weckt das Lied die Liebe!

Воно пробудило цю пісню любові!

Die Liebe weckt die Lieder!

Любов пробуджує пісні!

Wörterbuch

wecken – пробудити, розбудити

träumen – наснитись, замріятись

Gedanken – думки

Lied – пісня

entschlagen – звільнитись, відмовитись

Вправа 1. Знайдіть продовження фраз:

Es wecket meine Liebe

Die da träumen

Die Lippen,

Der Liebe sich ent schlagen

In Sang und Liedesweise

Zu mir mit Liebesklagen!

Und wollen die Gedanken

Von dir sie tönen müssen!

So kommen meine Lieder

Die Lieder immer wieder

Вправа 2. Знайдіть слова:

wollenfgfdgedankenerliebeichentschlagentuiokommenineliedezui
liebesklagenohaltenhjichbandenifghbeidenmnhgimmerjhfvwiewe
cktlieed.

Stille Sicherheit

P. Franz

Hör, wie still es wird im dunkeln Hain,

Слухай, як тихо стало в темнім гаю.

Mädchen, wir sind sicher und allein.

Дівчинка, ми впевнені і самотні.

Still versäuselt hier am Wiesenhang

Тихо звучить тут на луговому схилі

Schon der Abendglocke müder Klang.

Вже вечірнього дзвону втомлений дзвін.

Auf den Blumen, die sich dir verneigt,

На квітках, які схиляються до тебе,

Schließ das letzte Lüftchen ein und schweig.

Заснув останній подих повітря і замовк.

Sagen darf ich dir, wir sind allein,

Дозволь сказати тобі, що ми одні,

Dass mein Herz ist ewig, ewig dein!

Що моє серце навік, навік твоє!

Wörterbuch

still – тихо

Hain – гай

sicher – напевно

versäuseln – дзвенить

Abendglocke – вечірній дзвін

Blumen – квіти

Lüftchen – вітерець

sagen – казати

dunkel – темний

Mädchen – дівчина

allein – один

Wiesenhang – луговий схил

Klang – звук

verneigen – схилитися

schweigen – мовчати

ewig – вічний

Вправа 1. Знайдіть закінчення слів:

Wiesen	gen
Abend	ein
Lüft	eln
Versäu	chen
Mäd	selt
All	glocke
Vernei	hang
Dunk	chen

Вправа 2. Підставте буквосполучення **ei äu ie**:

All____n, vers____seln, W____senhang, vern____gen, d____n,
schw____gen, schl____f, ____n.

Die Lotosblume
R. Schumann

Die Lotosblume ängstigt sich

Квітка лотоса тривожиться

Vor der Sonnepracht

Перед сонячною величчю

Und mit gesenktem Haupte

І з опущеною головою

Erwartet sie träumend die Nacht.

Очікує, мріючи, ночі.

Der Mond, der ist ihr Buhle,

Місяць, його кохана,

Erweckt sie mit seinem Licht.

Будить його своїм світлом.

Und ihm entschleiert sie freundlich

І йому розкриває вона дружлюбно

Ihr frommes Blumengesicht.

Своє благородне обличчя квітки.

Wörterbuch

ängstigen – тривожитись

Nacht – ніч

Buhle – кохана (коханка)

freundlich – дружелюбний

Sonne – сонце

Mond – місяць

Blume – квітка

Вправа 1. Прочитайте слова з буквосполученням **ch**:

Pracht, sich, Nacht, Licht, freundlich, Gesicht.

Вправа 2. Поставте пропущені букви:

Lotosbl___e, äng___igt, si___, So___epra___t, s___,
ges___tem, erw___tet, tr___mend, die Na___t, B___le,
erwe___t, s___mit, s___nem, Li___t, entschl___ert,
fr___ndlich, Blumenges___t.

Bester Jüngling

W. Mozart

Bester Jüngling mit Entzücken

Кращий молодий чоловік із захопленням

Nehm' ich deine Liebe an,

Я прийму твою любов.

Da in deinen holden Blicken

Так як в твоїх прекрасних поглядах

Ich mein Glück entdecken kann.

Я можу відкрити своє щастя.

Aber ach, wenn düsteres Leiden

Але, коли похмурому стражданню

Unsrer Liebe folgen soll.

Наша любов повинна слідувати.

Lohnen dies der Liebe Freuden?

Чи варто це радості любові?

Jüngling das bedenke wohl!

Молодик, обміркуй це добре!

Wörterbuch

Jüngling – молодик

mit Entzücken –

з захопленням

annehmen – приймати

Blick – погляд

entdecken – відкривати

Leiden – страждання

düster – темний

folgen – слідувати

Freude – радість

bedenken – обмірковувати

lohn – бути вартим

Вправа 1. Вставте пропущені слова:

Besten _____ mit Entzücken nehme ich deine _____ an.
Da in deinen _____ Blicken ich mein _____ entdecken kann.
Aber ach, wenn _____ Leiden unserer _____ folgen soll.
_____ dies der Liebe Freuden _____ das bedenke wohl.

Вправа 2. Прочитайте слова навпаки:

Niedel, ebeil, eknedeb, gnügnüj, lhow, neglof, eduerf, nekcedtne.

An den Mond

F. Schubert

Füllest wieder Busch und Tal

Ти наповнюєш знову кущі і долину

Still mit Nebelglanz,

Тихо туманним блиском,

Lösest endlich auch einmal

Ти звільнюєш, нарешті,

Meine Seele ganz.

Мою душу повністю.

Breitest über mein Gefild

Розширюєшся над моїм простором

Lindernd deinen Blick,

Пом'якшуючи твій погляд,

Wie des Freundes Auge, mild

Як добрі очі друга

Über mein Geschick.

Завдяки моїм здібностям.

Wörterbuch

füllen – наповнювати

Tal – долина

Freund – друг

mild – приємно

still – тихо

lösen – звільняти

Busch – хащі

Blick – погляд

Auge – око

ganz – повністю

Nebelglanz – сяйво туману

Seele – душа

Вправа 1. Знайдіть продовження словосполучень:

Busch	Seele
Freundes	lich
Nebel	Gefild
end	Tal
ein	glanz
mein	mal
meine	Auge

Вправа 2. Прочитайте слова з перевірочними буквосполученнями:

Busch, deinen, Blick, Freund, still, lösen, Geschick, endlich.

An den Mond geuß, lieber Mond

F. Schubert

Geuß, lieber Mond, geuß deine Silberflimmer

Пролий, дорогий місяцю, пролий своє срібне сяйво

Durch dieses Buchengrün,

Через цю букову зелень,

Wo Fantasien und Traumgestalten

Де фантазії і примари мрії

Immer Vor mir vorüberfliehn.

Завжди повз мене пролітають.

Enthülle dich, daß ich die Stätte finde,

Відкрий себе, щоб я знайшов місце,

Wo oft mein Mädchen saß,

Де часто моя дівчина сиділа.

Und oft, im Wehn des Buchbaums und der Linde,

Часто у віянні буків і лип.

Der goldnen Stadt vergaß.

Золоте місто забував.

Enthülle dich, daß ich des Strauchs mich freue,

Відкрий себе, щоб я кушам радів,

Der Kühlung ihr gerauscht,

Де шелестить її прохолода,

Und einen Kranz auf jeden Anger streue,

І на вінок зерно посипавши,

Wo sie den Bach belauscht.

Де вона прислухається до струмка.

Dann, lieber Mond, dann nimm den Schleier wieder,

Потім, дорогий місяцю, знову підніми вуаль,

Und traur' um deinen Freund,

І сумуй за твоїм другом

Und weine durch den Wolkenflor hernieder,

І плач крізь хмари,

Wie dein Verlassner weint!

Як покинутий плаче!

Wörterbuch

Mond – місяць

vergessen – забувати

freuen – радіти

Bach – струмок

Schleier – вуаль

trauern – печалитися

golden – золотий

enthüllen – відкривати

Kranz – вінок

belauschen – прислухатися

streuen – розсипати

weinen – плакати

Вправа 1 Знайдіть продовження слів:

verlasse	chen
Silber	flor
Buchen	fliehn
Traum	nieder
Vorüber	hüllen
Wolken	flimmer
Ent	grün
Mäd	gestalten
Her	ner

Вправа 2. Знайдіть у творі іменники (всі іменники в німецькій мові пишуться з великої букви).

Ich will meine Seele tauchen
R. Schumann

Ich will meine Seele tauchen

Я хочу занурити свою душу

In den Kelch der Lilje hinein;

В чашу лілей;

Die Lilje soll klingend hauchen

Лілії повинні дихати звучанням

Ein Lied von der Liebsten mein.

Піснею моєї коханої.

Das Lied soll schauern und beben,

Пісня повинна тремтіти і здригатися,

Wie der Kuß von ihrem Mund,

Як поцілунок з її вуст,

Den sie mir einst gegeben

Який вони подарували мені лиш раз

In wunderbar süßer Stund.

У дивовижну солодку годину.

Wörterbuch

die Seele – душа

tauchen – занурюватися

schauern – тремтіти

der Kuss – поцілунок

Stunde – година

der Kelch – кубок, чаша

hauchen – дихати

beben – здригатися

der Mund – рот, уста

Вправа 1. Впишіть пропущені букви:

1. Ich will m_____ne S____le tau_____en.

2. In den Kel_____ der Lilje hin_____.

3. Die Lilje soll kli_____end hau_____en.

4. Ein L____d von der L_____bsten m_____n.

Вправа 2. Розділіть на слова:

Densiemireinstgegebenindasliedsollschauernundbebenwiederkuß
vonihrem mundwunderbarsüberstund.

Sag' an, o lieber Vogel mein

R. Schumann

"Sag' an, o lieber Vogel mein

Скажи, моя любо пташко,

Sag' an, wohin die Reise dein?"

Скажи, куди веде твоя мандрівка?

Weiß nicht, wohin,

Не знаю, куди,

Mich treibt der Sinn,

Мене жене сенс,

Drum muß der Pfad wohl richtig sein.

Тому шлях має бути вірним.

"Sag' an, o liebster Vogel mir,

Скажи, о, моя найдорожча пташко,

Sag', was verspricht die Hoffnung dir?"

Скажи мені, що обіцяє тобі надія?

Ach, linde Luft

О, липове повітря

Und süßen Duft

І солодкий аромат

Und neuen Lenz verspricht sie mir.

І нову весну мені обіцяє.

"Du hast die schöne Ferne nie

Ти ніколи прекрасної далини

Gesehen, und Du glaubst an sie?"

Не бачила і ти віриш у неї?

Du fragst mich viel,

Ти надто багато мене питаєш,

Und das ist Spiel,

І це гра,

Die Antwort aber macht mir Müh'.

Однак, відповідь мені дається важко.

Nun zog in gläubig-frommem Sinn

Все ж полетіла у вірочестивому сенсі

Der Vogel über's Meer dahin,

Пташка над морем туди,

Und linde Luft

І липове повітря

Und süßer Duft

І солодкий аромат

Sie wurden wirklich sein Gewinn.

Стали його дійсним надбанням.

Wörterbuch

der Vogel – пташка

das Meer – море

wirklich – дійсно, насправді

der Duft – аромат

die Antwort – відповідь

fromm – честивий

die Reise – подорож

der Pfad – шлях

die Hoffnung – надія

Lenz – весна (поетичне слово)

gläubig – віруючий

Вправа 1. Переставте букви та прочитайте утворені слова:

Gelov, mrofm, seier, wortnat, zenl, lutf, wigenn, Bersü, piesl, eilv,
laubgst, chtma, lichrkwi, hmü.

Вправа 2. Знайдіть продовження словосполучень з твору:

Lieber	Ferne
Linde	Vogel
Süßen	Lenz
Neuen	Gewinn
Sein	Luft
Schöne	Sinn
gläubig-frommen	Duft

Am Brunnen vor dem Tore
F. Schubert

Am Brunnen vor dem Tore,

Біля фонтану перед воротами,

Da steht ein Lindenbaum;

Стоїть липа;

Ich träumt' in seinem Schatten

Я мріяв у її тіні

So manchen süssen Traum.

Про стільки солодких мрій.

Ich schnitt in seine Rinde

Я вирізав у її корі

So manches liebe Wort;

Стільки гарних слів;

Es zog in Freud' und Leide

Мене тягнуло у радості та стражданні

Zu ihm mich immer fort.

До нього завжди.

Ich musst' auch heute wandern

Я мусив також сьогодні пройти повз нього

Vorbei in tiefer Nacht,

У темряві ночі,

Da hab' ich noch im Dunkel

Я все ще в темряві

Die Augen zugemacht.

Я закривав очі.

Und seine Zweige rauschten,

Його гілля шелестіло,

Als riefen sie mir zu:

Неначе мене кликало:

Komm her zu mir, Geselle,

Прийди до мене, хлопче,

Hier findest du deine Ruh'!

Тут ти знайдеш спокій!

Die kalten Winde bliesen

Дули холодні вітри

Mir grad' in's Angesicht,

Мені в обличчя,

Der Hut flog mir vom Kopfe,

Капелюх злетів з моєї голови,

Ich wendete mich nicht.

А я не обернувся.

Nun bin ich manche Stunde

Я зараз за багато годин

Enfernt von jenem Ort,

Від того місця,

Und immer hör' ich's rauschen:

Я досі чую як шелестить:

Du fändest Ruhe dort!

Ти знайдеш там спокій!

Wörterbuch

Tore – ворота

die Rinde – кора

Zweige – гілля

kalt – холодний

Ort – місце

Geselle – хлопець

Kopf – голова

entfernt – у віддаленні

Traum – мрія

dunkel – темний

Ruh – спокій

der Hut – капелюх

immer – завжди

Angesicht – обличчя

wenden – обернутися

rauschen – шелестіти

Вправа 1. Прочитайте слова з буквосполученнями **ei** або **ie**:

Seine, liebe, Leide, vorbei, riefen, sie, Zweige, hier, deine, mein, bliesen.

Вправа 2. Знайдіть дієслова у тексті (дієслова можуть закінчуватися на **-e,-st, -t, -en**).

Rastlose Liebe

F. Schubert

Dem Schnee, dem Regen,

Супроти снігу, дощу,

Dem Wind entgegen,

Вітру,

Im Dampf der Klüfte,

У парі розщелини,

Durch Nebeldüfte,

Через тумани,

Immer zu! Immer zu!

Завжди туди, завжди туди!

Ohne Rast und Ruh!

Без відпочинку та спокою!

Lieber durch Leiden

Краще через страждання

Wollt' ich mich schlagen,

Хотів би я себе покарати,

Als so viel Freuden

Ніж стільки радощів

Des Lebens ertragen.

Життя виносити.

Alle das Neigen

Все має тенденцію

Von Herzen zu Herzen,

Від серця до серця,

Ach, wie so eigen

Ах, так станеться

Schaffet es Schmerzen!

І створюється біль!

Wie soll ich flieh'n?

Як мені втекти?

Wälder wärts zieh'n?

Ліси мене сховають?

Alles vergebens!

Все марно!

Krone des Lebens,

Корона життя,

Glück ohne Ruh,

Щастя без спокою,

Liebe, bist du!

Ти – любов!

Wörterbuch

die Liebe – кохання

der Wind – вітер

die Krone – вершина

vergebens – марно

das Neigen – тенденція

das Leiden – страждання

die Freude – радість

das Glück – щастя

schaffen – створювати

ertragen – витримувати

Вправа 1. Прочитайте слова навпаки:

Nezremhcs, hur, enork, nebel, snebegrev, llos, sella, kcülg, enho.

Вправа 2. Поділити на речення:

Demschneedemregendemwindentgendurchnebeldüfteimmerzuohnerastundruhlieberdurchleidenalssovielfreudenjdhrnsalledasneigenkndneaachwiesoeigenwälderwärtsziehendkdjallesvergebens.

Die ihr einen ...

W. Mozart

Die ihr einen neuen Grade

Ті, хто зараз наближається,

Der Erkenntnis nun euch naht,

До нового рівня знань,

Wandert fest auf eurem Pfade,

Твердо йдуть вашим шляхом,

Wisst, es ist der Weisheit Pfad.

Знайте, це шлях мудрості.

Nur der unverdrossene Mann

Тільки безстрашна людина

Mag dem Quelle des Lichts sich naht.

Може до джерела світла наближатися.

Wörterbuch

neu – новий

Erkenntnis – пізнання

Weisheit – мудрість

Mann – чоловік

Grade – рівень

Pfade – шлях

unverdrossen – безстрашний

Quelle – джерело

Вправа 1. Знайдіть переклад словосполучень:

neuer Grade

шлях мудрості

der Erkenntnis naht

безстрашна людина

wandert auf eurem Pfade

новий рівень

der Weisheit Pfad

до знання наближається

unverdrossener Mann

йдуть вашим шляхом

Вправа 2. Переставте букви та прочитайте утворені слова:

Degra, tniserkenn, dertwan, depfa, heitweis, nerdrosseverun, chtli.

Neue Liebe, neues Leben
L. Beethoven

Herz, mein Herz, was soll das geben?

Серце, моє серце, що це означає?

Was bedrängest dich so sehr?

Що змушує тебе так сумувати?

Welch ein fremdes, neues Leben!

Що за чуже, нове життя!

Ich erkenne dich nicht mehr.

Я не впізнаю більш тебе.

Weg ist alles, was du liebtest,

Зникло все, що ти любило,

Weg, warum du dich betrübtest,

Зникло, чому ти так сумуєш,

Weg dein Fleiß und deine Ruh –

Зникло твоє старання та твій спокій –

Ach, wie kamst du nur dazu!

Ах, як же це сталося!

Fesselt dich die Jugendblüte,

Сковує тебе цвітіння молодості,

Diese liebliche Gestalt,

Ця дорога постать,

Dieser Blick voll Treu und Güte

Цей погляд наповнений вірністю та благородством

Mit unendlicher Gewalt?

З безкінечним насиллям?

Will ich rasch mich ihr entziehen,

Хочу я швидко від неї втекти,

Mich ermannen, ihr entfliehen,

Себе застерегти, від неї сховатися,

Führet mich im Augenblick,

Веде мене миттєво,

Ach, mein Weg zu ihr zurück.

Моя дорога до неї назад.

Und an diesem Zauberfädchen,

І за цю чарівну нитку,

Das sich nicht zerreißen läßt,

Яку не розірвеш,

Hält das liebe, lose Mädchen

Тримає дорога, легковажна дівчина

Mich so wider Willen fest;

Супроти моєї волі міцно;

Muss in ihrem Zauberkreise

Повинен у її чарівному колі

Leben nun auf ihre Weise.

Жити за її правилами.

Die Veränderung, ach, wie groß!

Зміни, які великі!

Liebe! Liebe! lass mich los!

Любов! Любов! Залиш мене!

Wörterbuch

Liebe – любов

Herz – серце

Augenblick – мить

Mädchen – дівчина

groß – великий

Leben – життя

Blick – вид, погляд

Weg – шлях

Veränderung – зміна

Вправа 1. Доповніть слова буквосполученнями **ie, ch, ck, ei**:

Di ____, ni ____, t, l ____, bst, Fl ____, ß, d ____, ne, w ____, d ____, se,
l ____, bli ____, e, Bli ____, unendli ____, er, entz ____, hen, mi ____,
entfl ____, hen, m ____, n, Augenbli ____, zurü ____, W ____, se,
Zauberfän ____, en, zerr ____, ßen, Mäd ____, en, Zauberkr ____, se.

Вправа 2. Доповніть текст пропущеними літерами:

Was bed ____, get di ____, so sehr?

Wel ____, ein fremdes, n ____, s Leben!

Ich erke ____, e dich nicht m ____, r.

Weg ist a ____, es, was du l ____, test,

Weg, warum du di_____bet_____test,
Weg dein Fl_____ß und d_____ne Ruh –
Ach, w_____kamst du nur da_____!
Fe_____elt dich die Jugendb_____te,
D_____se l_____bliche Ge_____alt,
Dieser Bli_____ voll Tr____.
Will ich ras_____mich ihr entz_____hen,
Mi_____ermannen, ihr entfl_____hen,
F_____ret mich im Augenbli_____,
Ach, m_____n Weg zu ihr zurü_____.

Kennst du das Land?

F. Schubert

Kennst du das Land, wo die Zitronen blühn,

Ти знаєш країну, де лимони квітнуть,

Im dunklen Laub die Goldorangen glühn,

У темній листві золоті апельсини горять,

Ein sanfter Wind vom blauen Himmel weht,

Ніжний вітер віє з голубого неба,

Die Myrte still und hoch der Lorbeer steht,

Мирт тихий і височіє лавр,

Kennst du es wohl?

Ти знаєш це дійсно?

Dahin, dahin

Туди, туди

Möchte ich mit dir, o mein Geliebter, ziehn!

Хотіла б я з тобою, мій коханий, відправитись!

Kennst du das Haus? Auf Säulen ruht sein Dach,

Знаєш ти дім? На колонах відпочиває його дах,

Es glänzt der Saal, es schimmert das Gemach,

Сяє зала, мерехтять покої,

Und Marmorbilder stehn und sehn mich an:

Мармурові картини стоять та дивляться на мене:

Was hat man dir, du armes Kind, getan?

Що ж тобі, бідна дитино, заподіяли?

Kennst du es wohl?

Ти знаєш це дійсно?

Dahin, dahin

Туди, туди

Möchte ich mit dir, o mein Beschützer, ziehn!

Хотіла б я з тобою, о мій охоронцю, втекти!

Wörterbuch

Land – країна

blühen – цвісти

dunkel – темний

Wind – вітер

Himmel – небо

kennen – знати

Geliebter – коханий

Вправа 1. Вставте пропущені артикли **das, der, die, die**:

Kennst du ____ Land, wo ____ Zitronen blühen,

Im dunklen Laub die Goldorangen glühen,

Ein sanfter Wind vom blauen Himmel weht,

Die Myrte still und hoch ____ Lorbeer steht,

Kennst du es wohl?

Dahin, dahin

Möcht ich mit dir, o mein Geliebter, ziehn!

Kennst du ____ Haus? Auf Säulen ruht sein Dach,

Es glänzt ____ Saal, es schimmert ____ Gemach,

Und Marmorbilder stehn und sehn mich an:

Was hat man dir, du armes Kind, getan?

Kennst du es wohl?

Dahin, dahin

Möcht ich mit dir, o mein Beschützer, ziehn!

Вправа 2. Знайдіть переклад слів:

Land	коханий
blühen	знати
dunkel	вітер
Wind	темний
Himmel	цвісти
kennen	небо
Geliebter	країна

Das Wandern ist des Müllers Lust

F. Schubert

Das Wandern ist des Müllers Lust,

Піші прогулянки це задоволення для мірошника,

Das Wandern!

Піші прогулянки!

Das muss ein schlechter Müller sein,

Це, мабуть, поганий мельник,

Dem niemals fiel das Wandern ein,

Йому ніколи не спадали на думку,

Das Wandern.

Піші прогулянки.

Vom Wasser haben wir's gelernt,

Цьому навчилися ми у води,

Vom Wasser!

З води!

Das hat nicht Rast bei Tag und Nacht,

Вона не відпочиває ні в день, ні вночі,

Ist stets auf Wanderschaft bedacht,

Завжди налаштована на мандрівки,

Das Wasser.

Вода.

Das sehn wir auch den Radern ab,

Це бачимо ми також від колес,

Den Radern!

Від колес!

Die gar nicht gerne stille stehn,

Ті, хто не любить стояти на місці,

Die sich mein Tag nicht müde drehn,

Які не втомлюються обертатися,

Die Rader.

Колеса.

Die Steine selbst, so schwer sie sind,

Камені самі, такі ж важкі,

Die Steine!

Камені!

Sie tanzen mit den muntern Reihn

Вони танцюють бадьоро рядами

Und wollen gar noch schneller sein,

І хочуть бути ще швидшими,

Die Steine.

Камені.

O Wandern, Wandern, meine Lust,

О походи, походи, моє бажання,

O Wandern!

О походи!

Herr Meister und Frau Meisterin,

Гер Мейстер та фрау Мейстерін,

Lasst mich in Frieden weiterziehn

Дозвольте мені з миром рухатись далі

Und wandern.

Та мандрувати пішки.

Wörterbuch

Wandern – піші прогулянки

Frieden – мир, спокій

müde – втомлений

Lust – бажання

schwer – важкий

absehen – дивитися

schnell – швидкий

Wasser – вода

Rast – відпочинок

Räder – колеса

Steine – камені

still – спокійний

munter – бадьоро

Вправа 1. Розділити на слова:

Dashatnichtrastbeitagundnachtiststetsaufwanderschaftbedacht
das wasser dassahnwirauchdenradernabdenradern.

Вправа 2. Вставте пропущені літери в слова, та перекладіть:

R__d__rn, L__s__, M__is__er, w__iterz__ehn, __om, s__e__n,
s__h__el__er, se__st.

Wie Todesahnung Dämmerung deckt die Lande
R. Wagner

Wie Todesahnung Dämmerung deckt die Lande,
Як і передчуття смерті, темнота накриває країну,
Umhüllt das Tal mit schwärzlichem Gewande;
Огортає долину чорнуватою мантиєю;
Der Seele, die nach jenen Hoh'n verlangt,
Душа, яка прагне досягти тієї вершини,
Vor ihrem Flug durch Nacht und Grausen bangt.
Побоюється перед її польотом через ніч і жах.
Da scheinst du, o lieblichster der Sterne,
Там ти сяєш, о найулюбленіша з зірок,
Dein sanftes Licht entsendest du der Ferne;
Ти надсилаєш твоє м'яке світло далечині;
Die nächt'ge Dämmerung teilt dein lieber Strahl,
Нічну темінь ділить твій дорогий промінь,
Und freundlich zeigst du den Weg aus dem Tal.
І привітно ти показуєш дорогу з долини.

O du, mein holder Abendstern,
О ти, моя дорога, вечірня зірко,
Wohl grüsst' ich immer dich so gern:
Я завжди так радісно вітаю тебе:
Vom Herzen, das sie nie verriet,
Від серця, яке її ніколи не зраджувало,
Grüsse sie, wenn sie vorbei dir zieht,
Вітай її, коли вона буде мимо пропливати,
Wenn sie entschwebt dem Tal der Erden,
Коли вона покине долину та землю,
Ein sel'ger Engel dort zu werden!
Щоб стати там ангелом!

Wörterbuch

Todesahnung – передчуття
смерті

decken – накривати

entsenden – посилати

verlangen – вимагати

scheinen – сяяти

Strahl – промінь

Weg – шлях

grüssen – вітати

Engel – янгол

Dämmerung – темнота

umhüllen – огортати

Ferne – далечинь

bangen – боятися

teilen – ділити

freundlich – дружньо

hold – мило

verraten – зрадити

werden – ставати

Вправа 1. Вставте пропущені подвоєння літер, де потрібно:

Däm__erung, Todesa__ung, schwärzli__em, S__ele, we__n,
i__rem, l__blichster, grü__st', i__mer, verr__t, grüs__en.

Вправа 2. Вставте пропущені слова:

mein, wohl, gern, sie, wenn, entschwebt, dort

O du, _____ holder Abendstern, _____ grüsst' ich immer dich so
_____ ; vom Herzen, das _____ nie verriet, grüsse sie, _____
sie vorbei dir zieht, wenn sie _____ dem Tal der Erden, ein
sel'ger Engel _____ zu werden.

Du Ring an meinem Finger

R. Schumann

Du Ring an meinem Finger,

Ти, обручка на моєму пальці,

Mein goldenes Ringlein,

Моя золота каблучка,

Ich drücke dich fromm an die Lippen,

Я з благоговінням притискаю тебе до губ,

Dich fromm an das Herze mein.

І до свого серця.

Ich hatt ihn ausgeträumet,
Мені це снилося
Der Kindheit friedlich schönen Traum,
У мирному, солодкому дитячому сні,
Ich fand allein mich, verloren
Потім я прокидалася – самотня
Im öden, unendlichen Raum.
Загублена в нескінченній порожнечі.

Du Ring an meinem Finger
Ти, каблучка на моєму пальці
Da hast du mich erst belehrt,
Тільки ти навчило мене,
Hast meinem Blick erschlossen
Відчинило погляд назустріч
Des Lebens unendlichen, tiefen Wert.
Безмежній, глибокій цінності життя.

Ich will ihm dienen, ihm leben,
Я хочу служити йому, жити для нього,
Ihm angehören ganz,
Належати йому повністю,
Hin selber mich geben und finden
Цілком віддавати себе і знаходити
Verklärt mich in seinem Glanz.
Себе просвітленим у його сяйві.

Du Ring an meinem Finger,
Ти обручка на моєму пальці,
Mein goldenes Ringelein,
Моя маленька золота обручка.
Ich drücke dich fromm an die Lippen,
Я з благоговінням притискаю тебе до губ,
Dich fromm an das Herze mein.
І до свого серця.

Wörterbuch

Ring – обручка

gold – золотий

fromm – благочестивий

unendlich – безкінечний

dienen – служити

Glanz – сяйво

Traum – мрія

drücken – притискати

friedlich – мирний

Lippen – вуста

Wert – цінність

verklärt – просвітлений

Kindheit – дитинство

Вправа 1. Знайдіть правильний переклад:

Ring	безкінечний
drücken	губи
gold	золотий
friedlich	притискати
fromm	сяйво
Lippen	цінність
unendlich	мирний
Wert	просвітлений
dienen	обручка
verklärt	служити
Glanz	благочестивий

Вправа 2. Розділити на слова та вставити пропущені літери:

1. Dahastdum_cherstb_lehrth_stmei_embli_kersc_los_end_s.

2. 1__bensunen__lichent__efen__ert.

Seit ich ihn gesehen

C. Loewe

Seit ich ihn gesehen,

Відтоді, як я побачила його,

Glaub ich blind zu sein;

Мені здається, що я осліпла.

Wo ich hin nur blicke,

Куди б я не глянула -

Seh ich ihn allein;

Бачу тільки його.

Wie im wachen Traume

Ніби уві сні,

Schwebt sein Bild mir vor,

Його образ пливе переді мною,

Taucht aus tiefstem Dunkel,

З'являється з глибокої темряви

Heller nur empor.

І стає все яскравіше та яскравіше.

Sonst ist licht- und farblos

Інакше все залишається тьмяно і безбарвно

Alles um mich her,

Все навколо мене,

Nach der Schwestern Spiele

Ігри моїх сестер

Nicht begehrt ich mehr,

Не займають мене більше,

Möchte lieber weinen,

Я хочу краще тихо плакати,

Still im Kämmerlein;

Тихо у своїй кімнатці;

Seit ich ihn gesehen,

Відтоді, як я побачила його,

Glaub ich blind zu sein.

Мені здається, я осліпла.

Wörterbuch

seit – відтоді

blind – сліпий

tauchen – занурити

begehren – бажати

weinen – плакати

allein – один, сам

empor – супроти

glauben – вірити

wach – бадьорий

farblos – без кольору

möchten – хотів би

blicken – дивитися

schweben – парити

Вправа 1. Вставте пропущенні букви:

Schwe__ern; Gl__u__ ; Bli__ke; Tr__ume; Sc__we__t; M__chte;
Käm__erl__in; ge__e__en; tie__st__m.

Вправа 2. З'єднайте слова з їх закінченнями:

Son	s
gese	hen
Alle	t
sei	st
Tra	er
hell	ume

Blute nur
J. Bach

Blute nur, du liebes Herz!

Кровоточи тільки, дороге серце!

Ach, ein Kind, das du erzogen,

Ах, дитина, яку ти виховав,

das an deiner Brust gesogen,

Яка смоктала твої груди,

droht den Pfleger zu ermorden,

Погрожує вбити опікуна,

denn es ist zur Schlange worden.

Тому що вона стала змією.

Wörterbuch

Blut – кров

liebes – дорогий

erzogen – вихований

gesogen – висмоктаний

Pfleger – опікун

denn – тому що

nur – тільки

Kind – дитина

Brust – груди

droht – погрожує

ermorden – вбивати

Schlange – змія

Вправа 1 . Знайдіть правильне закінчення слів:

Blu	en
dein	er
gesog	te
Pfleg	ge
ermord	en
Schlan	er
word	en

Вправа 2. Знайдіть переклад слів:

Brust	кров
nur	змія
Blut	дитина
Kind	опікун
erzogen	груди
Schlange	тільки
Pfleger	вихований

Meiner Liebsten schöne Wangen

W. Mozart

Meiner Liebsten schöne Wangen

Прекрасні щоки моєї коханої

Will ich froh aufs neue sehn;

Хочу я з радістю побачити знову;

Bloß ihr Reiz stillt mein Verlangen,

Тільки їх чарівність задовольняє моє бажання,

Gold kann ich um sie verschmähn.

Я можу крутити золото навколо них.

Weg mit Hoheit, weg mit Schätzen!

Геть своєю височістю, подалі зі скарбами!

Eure Pracht wirkt nicht bei mir.

Ваша пишність не діє на мене.

Nur ein Mädchen kann ergötzen

Радувати може тільки дівчина

Hundertmal noch mehr als ihr.

У сто разів більше, ніж ви.

Wuch'rer, die bei stolzen Trieben

Лихвар, тих, хто має горді інстинкти

Bloß das Selt'ne sonst entzückt,

Тільки рідкісне захоплює

Würden ihre Unschuld lieben,

Любили б їх безневинність,

Schätzen sich durch sie beglückt.

Вважали б себе задоволеними цим.

Doch umsonst, hier sind die Grenzen,

Але дарма, тут є межі,

Sie ist nur für mich gemacht,

Вона створена для мене,

Und mit kalten Reverenzen

І з холодними посиленнями

Wird der Reichtum hier verlacht.

Багатство тут висміюється.

Wörterbuch

(die) Liebste – кохана

Schätzen – скарби

Trieben – інстинкти

Grenze – кордон

Reichtum – багатство

Wangen – щоки

Mädchen – дівчина

schätzen – цінувати

Reiz – чарівність

verlachen – висміювати

Вправа 1. Знайдіть переклад слів у тексті:

Wangen – _____

Дівчина – _____

Liebste – _____

Сто разів – _____

Pracht – _____

Задоволений – _____

Вправа 2: Знайдіть та виправте помилки у тексті:

Wuch'rer, die bei stotken Triebin

Bloß des Selt'ne sunst entzückt,

Würdun ihre Unshold laeben

Schätzen sich durch sie beglückt.

Doch amsonst, hier sind due Grunzin,

Sae ist nur für mich gemocht

Und mit kaltun Reverenzen.

Вправа 3. З'єднайте частини слів:

versch	enzen
Trie	zen
Schät	mähn
Rever	ben
Un	tum
Gren	schuld
Reich	zen

Schön sind, doch kalt Himmelssterne
R. Strauss

Schön sind, doch kalt die Himmelssterne,

Гарні, але холодні зірки на небі,

Die Gaben karg, die sie verleihn;

Дари скудні, які вони дають;

Für einen deiner Blicke gerne

За один лише з твоїх поглядів

Hin geb' ich ihren goldnen Schein!

Віддав би я їх золотий блиск!

Getrennt, so daß wir ewig darben,

Роз'єднані так, щоб ми вічно бідували,

Nur führen sie im Jahreslauf

Тільки ведуть вони протягом року

Den Herbst mit seinen Ähren garben,

Осінь з її снопами колосків,

Des Frühlings Blütenpracht herauf.

Та весни цвітіння величність.

Doch deine Augen – o, der Segen

Але твої очі, ах, благословення

Des ganzen Jahres quillt überreicht

Цілий рік, наповнюючи, передає

Aus ihnen stets als milder Regen,

З них постійно, як приємний дощ,

Die Blüte und Frucht zugleich.

Квітки та фрукти одночасно.

Wörterbuch

die Gabe – дар

verleihen – нагороджувати

getrennt – роз'єднані

die Ährengarben – снопи

колосся

der Segen – благословення

karg – мізерний

der Jahreslauf – перебіг року

darben – бідувати

die Blütenpracht – велич

цвітіння

quillen – литися

Вправа 1 З'єднайте частини слів:

Blüten	sterne
Über	ling
Ähren	reicht
Jahres	pracht
Himmels	lauf
Früh	garben

Вправа 2. Знайдіть слова, які пишуться з великої літери:

Schön sind, doch kalt die himmelssterne die gaben karg, die sie verleihn; für einen deiner blicke gerne hin geb' ich ihren goldnen schein!

Getrennt, so daß wir ewig darben, nur führen sie im jahreslauf den herbst mit seinen ährengarben des frühlingsblütenpracht herauf.

Als Luise die Briefe ihres ungetreuen Liebhabers verbrannte
W. Mozart

Erzeugt von heißer Phantasie,

Створені гарячою фантазією,

In einer schwärmerischen Stunde

У годину мріяння

Zur Welt gebrachte, geht zu Grunde!

Народжені, будьте знищені!

Ihre Kinder der Melancholie!

Діти меланхолії!

Ihr danket Flammen euer Sein:

Будьте вдячні пламені за ваше існуванні:

Ich geb' euch nun den Flammen wieder,

Я віддам вас знову пламені,

Und all' die schwärmerischen Lieder;

І всі мрійливі пісні;

Denn ach! Er sang nicht mir allein.

Тому що ах! Він співав не тільки мені одній.

Ihr brennt nun, und bald, ihr Lieben,

Ви тільки згорите і скоро, від вас дорогих,

Ist keine Spur von euch mehr hier:

Не залишиться більше і сліду:

Doch ach! Der Mann, der euch geschrieben,

Але все ж! Чоловік, який вас написав,

Brennt lange noch vielleicht in mir.

Буде горіти ще довго в мені.

Wörterbuch

brennen – горіти

Spur – слід

erzeugen – створювати

sang – співав

hier – тут

Stunde – час

schwärmerisch – мрійливий

Mann – чоловік

bald – скоро

Lieder – пісні

Flammen – полум'я

geschrieben – написані

Вправа 1. Прочитайте слова навпаки, з кінця в початок:

Redeil, hcod, nemmalf, dlab, eniek, ednuts, rups, niella.

Вправа 2. Доповніть слова буквосполученнями **ie, ei, eu**:

Erz__gt, h__ßer, Phantas__, Melanchol__, S__n, L__der,
w__der, all__n, L__ben, v__ll__cht, h__r, geschr__ben,
__ch, k__n.

Пісня 8

J. Brahms

Wenn so lind dein Auge mir

Коли твої очі на мене так мило

Und so lieblich schauet –

Та приємно дивляться –

Jede letzte Trübe flieht,

Кожна остання печаль тікає,

Welche mich umgrauet.

Яка мене засмучує.

Dieser Liebe schöne Glut,

Цієї любові чудовий жар,

Las sie nicht verstohlen!

Прочитала вона її не таємно!

Nimmer wird, wie ich, so treu

Ніхто інший не буде як я, так вірно

Dich ein andrer lieben.

Тебе любити.

Wörterbuch

lind – мило

schauen – дивитись

fliehen – тікати

treu – вірний

Auge – очі

Trübe – печаль

umgrauen – засмучувати

Вправа 1. Доповніть слова буквосполученнями **ie, w, v**:

L__blich, fl__ht, __elche, L__be, s__d__ser, __ird, __ie,
__erstohlen, l__ben.

Вправа 2. Поедняйте слова з їх правильними закінченнями:

Versto

uet

Flie

lich

umgra

hlen

lieb

hen

scha

uet

Пісня 11

J. Brahms

Nein, es ist nicht auszukommen

Ні, це неможливо ладити

Mit den Leuten;

З людьми;

Alles wissen sie so giftig

Вони знають все так отруйно

Auszudeuten.

Натякати.

Bin ich heiter, hegen soll ich

Якщо я веселий, проганяю я

Lose Triebe;

Марні бажання,

Bin ich still, so heißt, ich war

Якщо я спокійний, це означає, що я був

Irr aus Liebe.

Божевільний через любов.

Wörterbuch

Leute – люди

wissen – знати

ausdeuten – натякати

Triebe – бажання

irr – божевільно

alles – все

giftig - отруйно

heiter – весело

still – тихо

Вправа 1. Доповніть слова буквосполученнями:

___ill, h___ft, L___be, ni___t, L___ten, ausd___ten,
gift___, h___ter, Tr___be.

Вправа 2. Розділити на слова:

Ichbinheiterichbinstillichsolllosetriebehegenichwarirresistnichtauszukommenalleswissensie.

Heia, heia
E. Kalman

Heia, heia!

Хейа, хэйа!

In den Bergen ist mein Heimatland!

У горах мій рідний край!

Heia, o heia,

Хейа, о хейа,

Hoch dort oben meine Wiege stand!

Високо там у вишині стояла моя колиска!

Dort, wo scheu blüht das Edelweiß,

Там, де боязко розквітає едельвейс,

Dort, wo ringsum glitzern Schnee und Eis.

Там, де навкруги блищить сніг та лід.

Heia, o heia!

Хейа, о хейа!

Schlagen Herzen wild und heiß!

Серця б'ються скажено та пристрасно!

Wenn ein Siebenbürger Mädel

Якщо дівчина з Семиграддя

Sich in dich verliebt.

У тебе закохасться,

Nicht zum Spielen, nicht zum Scherzen

Не для гри, не для жартів

Sie ihr Herz dir gibt.

Вона віддає тобі своє серце.

Willst du dir die Zeit vertreiben,

Якщо ти бажаєш, лише провести приємно час,

Such' ein and'res Schätzelein,

То шукай собі іншу забаву,

Bist du mein, mußst mein du bleiben,

Якщо ти мій, то ти повинен моїм і залишатись,

Mußt mir deine Seel' verschreiben

То ти повинен мені свою душу віддати

Muß ich Himmel dir und Hölle sein!

Повинна я для тебе небом та пеклом бути!

Olala! So bin ich gebaut!

О-ля-ля! Так я створена!

Olala! Auf zum Tanz!

О-ля-ля! До танцю!

Küss' mich, ach, küss' mich,

Поцілуй мене, ах, поцілуй мене,

Denn wer am besten küssen kann

Тому що хто вміє найкраще за всіх цілуватися

Nur der wird mein Mann!

Тільки той стане моїм чоловіком!

Wörterbuch

Wiege – колиска

Berg – гора

glitzern – блищати

Eis – лід

Zeit vertreiben – провести час

Hölle – пекло

am besten – найкраще

blühen – квітнути

scheu – боязливо

Schnee – сніг

schlagen – битись

Himmel – небо

küssen – цілувати

Mann – чоловік

Вправа 1. Знайдіть слова:

Schätzeleinschneesiebenbürgerscheuschlagenblüheneisverschreib
enschlagenküssenambesten.

Вправа 2. Вставте правильні словосполучення:

M__ne, W__ge, geb__t, h__ß, verschr__ben, sp__len, d__ne.

Ich grolle nicht

R. Schumann

Ich grolle nicht, und wenn das Herz auch bricht,

Я не серджусь, і навіть, якщо і серце розбилося,

Ewig verlор'nes Lieb! Ich grolle nicht.

Навіки втрачена любов! Я не серджусь.

Wie du auch strahlst in Diamantenpracht,

Так як ти сяєш у величі діамантів,

Es fällt kein Strahl in deines Herzens Nacht.

Не падає ні один промінь у ніч твого серця.

Das weiß ich längst. Ich sah dich ja im Träume,
 Це я вже давно знаю. Я бачив тебе у мріях,
Und sah die Nacht in deines Herzens Räume,
 Я бачив ніч у твоєму серці,
Und sah die Schlang', die dir am Herzen frisst,
 Та я бачив змію, яка вгризалася у твоє серце,
Ich sah mein Lieb, wie sehr du elend bist.
 Я бачив, моя любове, наскільки ти знедолена.

Wörterbuch

grollen – сердитись

ewig – вічно

Diamantenpracht - велич

діамантів

Strahl – промінь

fressen – жерти

elend – знедолений

brechen – розбивати

strahlen – сяяти

Nacht – ніч

Schlange – змія

ich weiß – я знаю

Вправа 1. Знайдіть вірний переклад рядка:

Ich grolle nicht
 und wenn das Herz auch
 bricht

Ewig verlор'nes Lieb

ich grolle nicht

Wie du auch strahlst

in Diamantenpracht

Es fällt kein Strahl

in deines Herzens Nacht

навіки втрачена любов

не падає жоден промінь

я не серджусь

у величі діамантів

у ніч твого серця

я не серджусь

і навіть якщо і серце

розбилося

так як ти сяєш

Вправа 2. Знайдіть слова:

Grolleechfherzbischnessselendehtdiamantenprachtlijhgsch
 langebndhzstrahlenhdgsfbbrechenlsjjshstrahlhdjf.

Frühlingsmorgen
G. Mahler

Es klopft an das Fenster der Lindenbaum.

Стукає у вікно липа.

Mit Zweigen blütenbehangen:

Гіллям уквітченим квітами.

Steh' auf! Steh' auf!

Вставай! Вставай!

Was liegst du im Traum?

Що ти спиш?

Die Sonn' ist aufgegangen!

Сонце встало!

Steh' auf! Steh' auf!

Вставай! Вставай!

Die Lerche ist wach, die Büsche weh'n!

Жайворонок вже не спить, кущі шелестять!

Die Bienen summen und Käfer!

Бджоли гудуть та жуки!

Steh' auf! Steh' auf!

Вставай! Вставай!

Und dein munteres Lieb' hab ich auch schon geseh'n.

І твою відважну любов я вже бачив.

Steh' auf, Langschläfer!

Вставай, соню!

Langschläfer, steh' auf!

Соню, вставай!

Wörterbuch

klopfen – стукати

Zweigen – гілля

liegen – лежати

Traum – мрія, сон

Lerche – жайворонок

summen – дзижчати

wehen – віяти

Fenster – вікно

Lindenbaum – липа

Steh auf – вставай

Sonne – сонце

Biene – бджола

Käfer – жук

Вправа 1. Знайдіть слова, які зустрічаються у тексті:

Sonnezweigenklopfenlerchebienewehenkäferlindenbaumfenster

Вправа 2. Знайдіть продовження фраз

im Traum
die Bienen
die Sonn'
die Lerche
die Büsche
Langschläfer
Es klopft
dein munteres Lieb'
der Lindenbaum

Steh' auf
du liegst
mit Zweigen
an das Fenster
ist aufgegangen
summen
ist wach
weh'n
hab geseh'n

Zum Schluss

R. Schumann

Hier in diesen erdbeklommenen Lüften,

Тут у цих віяннях, які трясуть землю,

wo die Wehmut taut,

Де меланхолія зникає,

Hab ich dir den vollkommenen

Я тобі сплела

Kranz geflochten, Schwester, Braut!

Ідеальний вінок, сестро, наречена!

Wenn uns, droben aufgenommen,

Якщо на нас зверху,

Gottes Sonn' entgegenschaut,

Боже сонце дивиться,

Wird die Liebe den vollkommenen

Буде кохання ідеальний

Kranz uns flechten, Schwester, Braut!

Вінок нам плести, сестро, наречена!

Wörterbuch

Luft – повітря
tauen – розтанути
Kranz – вінок
flechten – плести

Wehmut – туга
vollkommen – ідеальний
Braut – наречена

Вправа 1. Знайдіть слова:

Erdbeclomnenkjhlfüftenhzrwehmutnmjitauskranzjfkngeflochten
schwesterjnmbräutenwennsmeaufgenommenmks Gottesentgegen
schant.

Вправа 2. Прочитайте слова навпаки:

Nethcelf, tumhew, nemmonegfua, driw, tauhsnegegtne, nebord,
netfü, znark, retsewhcs.

Dichterliebe

R. Schumann

Im wunderschönen Monat Mai,

У чудовому місяці травні,

Als alle Knospen sprangen,

Коли всі бруньки з'явилися,

Da ist in meinem Herzen

Тоді у моєму серці

Die Liebe aufgegangen.

Любов розквітла.

Im wunderschönen Monat Mai,

У чудовому місяці травні,

Als alle Vögel sangen,

Коли всі пташки співали,

Da hab ich ihr gestanden

Тоді я їй зізнався

Mein Sehnen und Verlangen.

У моїй печалі та бажанні.

Wörterbuch

Monat – місяць

wunderschön – чудовий

gestehen – зізнатися

Verlangen – бажання

Knospen – бруньки

Vögel – пташки

Sehnen – печаль

Вправа 1. Доповніть закінченнями слова:

Wunderschö___, Knos___, aufgege___, Mon___, Vög___, san___,
gestan___, Sehn___, Verla___, mein___.

Вправа 2. Знайдіть слова у перемішаних складах:

Gelvö, gegenaufgan, schödernenwun, stangeden, genverlan,
gensan, spknoen, enherz, belie, nenseh, iam.

Die Nacht

H. Wolf

Nacht ist wie ein stilles Meer,

Ніч як тихе море

Lust und Leid und Liebesklagen

Задоволення та страждання та стелання кохання

Kommen so verworren her

З'являються так заплутано

In dem linden Wellenschlagen.

Під час ніжного рокоту хвиль.

Wünsche wie die Wolken sind,

Бажання як хмари,

Schiffen durch die stillen Räume,

Кораблі крізь тихі простори,

Wer erkennt im lauen Wind,

Хто впізнає у теплому вітерці,

Ob's Gedanken oder Träume?

Чи то думки або мрії?

Wörterbuch

still – тихо

lind – милий

Lust – бажання

Gedanken – думки

Leid – страждання

unerschrocken – незляканий

verworren – заплутано

Liebesklagen – стелання

кохання

Wellenschlagen – биття хвиль

Wolken – хмари

Träume – мрії

Knabe – хлопець

Dornen – шипи

Вправа 1. Знайдіть вірний переклад фраз:

Nacht ist wie ein stilles Meer

Lust und Leid

und Liebesklagen

Kommen so verworren her

In dem linden Wellenschlagen

Wünsche wie die Wolken sind

Wer erkennt im lauen Wind

бажання як хмари

хто впізнає у тепломu вітерці

з'являються так заплутано

ніч як тихе море

задоволення та страждання

та стелання кохання

під час ніжного рокоту хвиль

Вправа 2. Знайдіть пари слів:

Wellen

Ein stilles

Lust

Liebes

Wünsche

Leiden

klagen

wie die Wolken

Meer

schlagen

Mut

F. Schubert

Fliegt der Schnee mir ins Gesicht,

Сніг летить мені в обличчя,

Schüttl' ich ihn herunter.

Я струшую його вниз.

Wenn mein Herz im Busen spricht,

Коли моє серце у грудях говорить,

Sing' ich hell und munter.

Я співаю світло і бадьоро.

Höre nicht, was es mir sagt,

Я не слухаю, що воно мені говорить.

Habe keine Ohren;

Я нічого не чую,

Fühle nicht, was es mir klagt,

Не відчуваю те, про що воно мені жаліється,

Klagen ist für Toren.

Жалощі для дурнів.

Lustig in die Welt hinein

Весело у світ

Gegen Wind und Wetter!

Проти вітру та погоди!

Will kein Gott auf Erden sein,

Немає Бога на землі,

Sind wir selber Götter.

Ми самі Боги.

Wörterbuch

fliegen – летіти

Gesicht – обличчя

Busen – груди

munter – бадьорий

sagen – казати

fühlen – відчувати

Tor – дурень

Welt – світ

Wetter – погода

Erde – земля

Schnee – сніг

schütteln – витрушувати

hell – світлий

hören – слухати

Ohren – вуха

klagen – жалітися

lustig – весело

Wind – вітер

Gott – Бог

Götter – Боги

Вправа 1. Вставте пропущені букви в словах:

O__ren, S__nee, spri__ht, f__hle, lusti__, Wet__er, G__tter,
h__ren, sch__tteln, f__len, Gesi__t.

Вправа 2. Знайдіть зайве слово за змістом:

1. Wind, Erde, Schnee, Busen.

2. Ohren, Gesicht, Busen, Welt.

3. Tor, fliegen, schütteln, sagen.

Das Traumbild

W. Mozart

Wo bist du, Bild, das vor mir stand,

Де ти, образ, який переді мною стояв,

Als ich im Garten träumte,

Коли я мріяв у саду,

Ins Haar den Rosmarin mir wand,

У волосся мені влітав розмарин,

Der um mein Lager keimte?

Який вився біля мого табору?

Wo bist du, Bild, das vor mir stand,

Де ти, образ, який переді мною стояв,

Mir in die Seele blickte,

І мені в душу дивився,

Und eine warme Mädchenhand

Та теплу дівочу руку

Mir an die Wangen drückte?

Притискав мені до щоки?

Dein großes blaues Augenpaar,

Твої великі голубі очі,

Woraus ein Engel blickte;

З яких дивився янгол;

Die Stirne, die so freundlich war,

Чоло, яке було таке дружнє,

Und guten Abend nickte;

Яке віщало гарного вечора;

Den Mund, der Liebe Paradies,

Вуста, любові рай,

Die kleinen Wangenrübchen,

Маленькі ямочки на щічках,

Wo sich der Himmel offen wies:

Де небо відкрито вказувало:

Bring' alles mit, mein Liebchen!

Принеси все з собою, моя кохана!

Wörterbuch

Bild – образ

träumen – мріяти

Mädchenhand – дівоча рука

Augenpaar – очі

Mund – вуста

Garten – сад

blicken – дивитися

drücken – притискати

freundlich – дружньо

keimen – обрамляти

Вправа 1. Знайдіть переклад фраз:

Im Garten – _____

Wo bist du – _____

In die Seele blickte – _____

War freundlich – _____

Bring alles mit – _____

Вправа 2. Прочитайте слова:

Träumte, Mädchenhand, drückte, freundlich, Wangengrübchen,
Augenpaar, blaues, keimte.

Was soll ich sagen?

R. Schumann

Mein Aug`ist trüb, mein Mund ist stumm,

Мої очі похмурі, мої вуста німі,

Du heißest mich reden, es sei darum!

Ти хочеш зі мною поговорити, було би про що!

Dein Aug`ist klar, dein Mund ist rot,

Твої очі ясні, вуста червоні,

Und was du nur wünschest, das ist ein Gebot.

І що ти тільки побажаєш, це заповідь.

Mein Haar ist grau, mein Herz ist wund,

Моє волосся – сіре, серце – рана,

Du bist so jung und bist so gesund.

Ти така молода та здорова.

Du heißest mich reden, und machst mich so schwer

Ти бажаєш зі мною розмовляти та робиш це таким важким.

Ich seh`dich so an und zitt`re so sehr.

Я дивлюся так на тебе та тремчу дуже.

Wörterbuch

stumm – німий

wünschen – бажати

Gebot – заповідь

scheu – сором'язливий

reden – говорити

gesund – здоровий

zittern – тремтіти

Haar – волосся

Вправа 1. Знайдіть у тексті слова, які описують зовнішність.

Вправа 2. Доповніть закінченнями дієслова:

Heiße ____, wünsche ____, mach ____, seh ____, zittre ____, bi ____, red __

Parapeno

W. Mozart

Der Vogelfänger bin ich ja,

Я – птахолов,

Stets lustig heissa hopsasa!

Постійно веселий хайса хопсаса!

Ich Vogelfänger bin bekannt

Я – птахолов, дуже відомий

bei Alt und Jung im ganzen Land.

У старих та молодих у всій країні.

Weiß mit dem Lokken umzugehen

Я знаю, як обходитися з силками

Und mich aufs Pfeiffen zu verstehen!

Та розуміюся у свисті!

Drum kann ich froh und lustig sein,

Тому можу я бути радісним і веселим,

Denn alle Vögel sind ja mein.

Тому, що всі птиці мої.

Der Vogelfänger bin ich ja,

Я - птахолов,

Stets lustig heissa hopsasa!

Постійно веселий хайса хопсаса!

Ich Vogenfänger bin bekannt

Я – птахолов, який відомий

Bei Alt und Jung im ganzen Land.

У старих та молодих у всій країні.

Ein Netz für Mädchen möchte ich;

Силки для дівчат бажав би я;

Ich fing sie dutzendweis für mich!

Я ловив би їх десятками для мене!

Dann sperrte ich sie bei mir ein,

Потім закривав їх у себе,

Und alle Mädchen wären mein.

Та всі дівчата були б моїми.

Wenn alle Mädchen wären mein,

Якщо б всі дівчата були б моїми,

So tauschte ich brav Zucker ein:

Тоді б я роздавав цукор:

Die welche mir am liebsten wär,

Та, яка мені би прийшлась найбільше до вподоби,

Der gäb ich gleich den Zucker her.

Я б дав їй негайно цукор.

Und küsste sie mich zärtlich dann,

Та вона поцілувала б мене дуже ніжно,

Wär' sie mein Weib und ich ihr Mann.

Вона була б моєю дружиною, а я її чоловіком.

Sie schlief an meiner Seite ein;

Вона засинала коло мене;

Ich wiegte wie ein Kind sie ein.

Я б заколихував її як дитину.

Wörterbuch

Vogelfänger – птахолов

lustig – веселий

Land – країна

pfeifen – свистіти

fangen – ловити

Mädchen – дівчина

welche – які

Zucker – цукор

zärtlich – ніжно

schlafen – спати

bekannt – відомий

stets – постійно

Netz – силки

umgehen – обходитися

sperrern – запирати

tauschen – міняти

am liebsten – дуже охоче

küssen – цілувати

Weib – жінка

einwiegen – заколихати

Вправа 1. Прочитайте всі слова з умляутами.

Вправа 2. Заповніть пропуски в словах та знайдіть їх переклад.

Lus__ig, umzuge__n, verste__n, M__dchen, du__endweis,
Zu__er, l__bsten, z__rtlich, s__lief, Vogenf__nger, S__te.

Der kleine Sandmann bin ich

E. Humperdinck

Der kleine Sandmann bin ich, st!

Я – маленька пісочна людина!

Und gar nichts arges sinn' ich, st!

І взагалі нічого поганого я не думаю!

Euch Kleinen lieb' ich innig, st!

Вас маленьких люблю сердечно!

Bin euch gesinnt gar minnig, st!

Налаштований до вас дуже сердечно!

Aus diesem Sack zwei Körnelein

Із цього мішка два зернятка

Euch Müden in die Äugelein:

Вам замореним в оченята:

Die fallen dann von selber zu,

Вони самі по собі закриються,

Damit ihr schlaft in sanfter Ruh';

Щоб ви спали у ніжному спокої;

Und seid ihr brav und fein eingeschlafen

Та ви слухняно та приємно заснули

Dann wachen auf die Sterne,

Потім за вами спостерігають зірки,

Aus hoher Himmelsferne;

З височини неба;

Gar holde Träume bringen euch die Engelein!

Чудові сни приносять вам янголи!

Drum träume, träume, Kindchen, träume,

Тому хай вам сняться, діточки, сняться,

Gar holde Träume bringen euch die Engelein!

Гарні сни принесуть вам янголи!

Wörterbuch

euch – вам, вас

Ängelein – оченята

Stern – зірка

Kleine – малятко

sanft – ніжно

zufallen – закриватись

dieser – це, цей

schlafen – спати

Träume – мрії

Engelien – янголята

bringen – приносити

Вправа 1. Прочитайте та виправте помилки в тексті:

Der kleene Sandmann bin ich, st!

und gar nihts arges sinn' ich, st!

eych Klainen liab' ich ineg, st!

bin ouch gesinnt gar minnig, st!

Aus diesem Sack zwai Kornelain

euch Myden in die ougelein:

die fallen dann von selber zu,

damit ihr schlaft in sanfter Rug';

und seid ihr brav und fyin geschlafen.

Вправа 2. Знайдіть слова, які пишуться з великої літери:

Derkleinesandmannbinicheuchkleinenliebichinnigdiesemsackzwe
ikörneleineuchmüdenindieäugeleininsanfterruhwachenaufdiestern
eaushoherhimmelsferneholdeträumebringeneuchengelein.

Das verlassen Mädlein

R. Schumann

Früh, wann die Hähne krähn,

Зрання, коли півні співають,

Eh die Sternlein schwinden,

Та зірочки зникають,

Muss ich am Herde stehn,

Повинна я біля плити стояти,

Muss Feuer zünden.

Повинна вогонь запалювати.

Schön ist der Flammen Schein,

Чудовий відблиск полум'я,

Es springen die Funken;

Стрибають іскри;

Ich schaue so darein,

Я дивлюся туди,

In Leid versunken.

У страждання заглиблена.

Plötzlich, da kommt es mir,

Раптово, спав мені на думку,

Treuloser Knabe,

Віроломний хлопець,

Dass ich die Nacht von dir

Про якого я вночі

Geträumt habe.

Мріяла.

Träne auf Träne dann

Сльоза за сльозою

Stürzt hernieder;

Стікають униз;

So kommt der Tag heran –

І ось прийшов день –

O, ging er wieder!

І він зник знову!

Wörterbuch

schwinden – зникати

Flammen – полум'я

Funken – іскра

versunken – заглибитись

träumen – мріяти

stehen – стояти

zünden – запалювати

Schein – світло

schauen – дивитися

treulos – невірний

Träne – сльоза

Feuer – вогонь

Вправа 1. Виберіть правильну відповідь:

S___n

a) ei; **б)** ii; **в)** oi;

D___se

a) oi; **б)** ie; **в)** au;

Dur___

a) sch; **б)** ch; **в)** hc;

Dr___cket

a) ü; **б)** u; **в)** o.

Вправа 2. Прочитайте слова:

Laßt, Liebesgaben, alleine, Pein, traure, weiß, Wehe, Tränen,
kaum, bewusst, mich, Freude.

Laß o Welt o Laß mich sein
H. Wolf

Laß, o Welt, o laß mich sein!

Залиш, о світе, залиш мене бути!

Locket nicht mit Liebesgaben,

Не зваблюй мене любові подарунками,

Laßt dies Herz alleine haben,

Залиш це серце самому мати,

Seine Wonne, sein Pein!

Його насолоду, його муку!

Was ich traure, weiß ich nicht,

Нащо я нарікаю, я не знаю,

Es ist unbekanntes Wehe;

Це невідомий біль;

Immerdar durch Tränen sehe

Увесь час скрізь сльози бачу

Ich der Sonne liebes Licht.

Я сонця приємне світло.

Oft bin ich mir kaum bewusst,

Часто я ледве усвідомлюю,

Und die helle Freude zücket

Та світла радість наповнює

Durch die Schwere so mich drücket

Скрізь ту важкість, яка мене стискає

Wonniglich in meiner Brust.

Болісно у моїх грудях.

Wörterbuch

Welt – світ

Licht – світло

Wonne – мука

unbekanntes – незнайомий

drücken – пригнічувати

Liebesgaben – дари кохання

drücken – стискати

Sonne – сонце

Schwere – вага

Brust – груди

Вправа 1. Знайдіть слова:

Schweredrückenliebesgabeherztränenwonnebrustsonnehabenallei
neunbekannteslocket.

Вправа 2. Прочитайте слова:

Welt, Liebesgaben, Licht, Herz, Wonne, Sonne, Tränen, Schwere,
drücken, Brust.

Verschwiegene Liebe
H. Wolf

Über Wipfel und Saaten

Над верхівками дерев та посівів

In der Glanz hinein –

У сяйві всередині,

Wer mag sie erraten,

Хто може її вгадати,

Wer holte sie ein?

Хто її забрав?

Gedanken sich wiegen,

Думки колихаються.

Die Nacht ist verschwiegen,

Ніч мовчить,

Gedanken sind frei.

Думки вільні.

Errät es nur eine,

Вгадає це тільки одна,

Wer an sie gedacht

Хто про неї подумав

Beim Rauschen der Haine,

При шелесті гаю,

Wenn niemand mehr wacht

Коли всі сплять

Als die Wolken, die fliegen –

Коли хмари, які летять –

Mein Lieb ist verschwiegen

Моя любов тасмна

Und schön wie die Nacht.

Та прекрасна, мов ніч.

Wörterbuch

Wipfel – верхівка

über – над

Rauschen – шелест

Wolken – хмари

Haine – гай

erraten – вгадати

verschwiegen – таємний

in Glanz – у сяянні

Gedanken – думки

Вправа 1. Побудуйте правильно речення:

Die ist verschwiegen Nacht. _____

Es errät eine nur. _____

Verschwiegen und ist schön. _____

Sind frei Gedanken. _____

Rauschen der Haine beim. _____

An gedacht wer sie. _____

Fliegen wolken als die die. _____

Wacht wenn niemand mehr. _____

Вправа 2. Переставте букви та прочитайте утворені слова:

Dankegen, genflie, neklow, nösch, zangl, tenrare, tanch, tagecht,
nechrau, wienegversch.

Verlorne Müh'

G. Mahler

Büble, wir wollen ausgehen,

Хлопчина, ходімо на вулицю,

Wollen wir? Unsere Lämmer besehe,

Бажаємо? Наших ягнят подивимося,

Gelt! Komm', lieb's Büberle,

Добре! Ходімо, дорогий хлопчино,

Komm' ich bitt'!

Ходімо, я прошу!

Närrisches Dinterle,

Дурненька мила,

Ich geh dir halt nit!

Я не йду з тобою!

Gelt, ich soll mein Herz dir schenke,

Я повинна своє серце подарувати тобі,

Immer willst an mich gedenke,

Ти завжди хочеш про мене думати,

Nimm's! Lieb's Büberle!

Візьми це! Дорогий хлопчино!

Nimm's, ich bitt'.

Візьми це, я благаю.

Närrisches Dinterle,

Дурненька мила,

Ich mag es holt nit!

Мені це не подобається!

Wörterbuch

närrisch – дурна

Dinterle – мила

Lämmer – ягнята

besehen – подивитися

schenken – дарувати

bitten – просити

gedenken – згадувати

nimm's – бери, візьми

Вправа 1. Знайдіть закінчення слів:

När

Bese

Din

Sche

Gede

Bübe

rlе

nken

nken

terle

hen

risch

Вправа 2. Прочитайте слова навпаки

Dinterle, Büberle, schenken, bitten, willst, Lämmer, immer, gedenken nimm's wollen.

Erstes Grün
R. Schumann

Du junges Grün, du frisches Gras!

Ти – молода зелень, ти – свіжа трава!

Wie manches Herz durch dich genas,

Як деяке серце завдяки тобі одужувало,

Das von des Winters Schnee erkrankt,

Яке від снігу зимою захворіло,

O wie mein Herz nach dir verlangt!

Ох, як моє серце вимагає тебе!

Schon wächst du aus der Erde Nacht,

Вже піднімаєшся ти з землі ніч,

Wie dir mein Aug' entgegen lacht!

Як мої очі сміються, коли бачать тебе!

Hier in des Waldes stillem Grund

Тут у тихому лісі

Drück ich dich, Grün, an Herz und Mund.

Я притискаю тебе, зелень, до серця та вуст.

Wie treibt's mich von den Menschen fort!

Ти женеш мене від людей геть!

Mein Leid, das hebt kein Menschenwort,

Моя туга, яку не заспокоїть ніяке людське слово,

Nur junges Grün, ans Herz gelegt

Тільки молоді паростки, притиснуті до серця

Macht, dass mein Herze stiller schlägt.

Роблять так, щоб моє серце тихіше билось.

Wörterbuch

Wachsen – рости

Schnee – сніг

Heben – підіймати

Menschen – люди

Still – тихо

Wald – ліс

frisch – свіжий

Erde – земля

drücken – притискати

jung – молодий

schlagen – битися

verlangen – вимагати

Вправа 1. Прочитайте слова з буквосполученням **ch**:

Lachen, durch, dich, nach, wächst, lacht, Macht, mich.

Вправа 2. Знайдіть у творі іменники (в німецькій мові іменники пишуться з великої літери).

Mädchenlied

J. Brahms

Auf die Nacht in der Spinnstub'n

За прядкою вечірньою порою

Da singen die Mädchen,

Співають дівчата,

Da lachen die Dorfbub'n,

Тут сміються сільські хлопці,

Wie flink deh'n die Rädchen!

Як моторно крутяться колеса!

Spinnt Jedes am Brautschatz,

Пряде кожна свій скарб нареченої,

Dass der Liebste sich freut.

Щоб коханий зрадив.

Nicht lange, so gibt es

Недовго лишилося до

Ein Hochzeitgeläut.

Весільного дзвону.

Kein Mensch, der mir gut ist,

Ні одна людина, котра б була мені мила,

Will nach mir fragen;

Хотіла б запитати про мене;

Wie bang mir zu Mut ist,

Мені страшно дуже,

Wem soll ich's klagen?

Кому ж мені поскаржитися?

Die Tränen rinnen

Течуть сльози

Mir übers Gesicht –

По обличчю –

Wofür soll ich spinnen?

Навіщо ж мені прясти?

Ich weiß es nicht!

Я не знаю!

Wörterbuch

Tränen – сльози

Gesicht – обличчя

Mädchen – дівчина

über – через

fragen – питати

wissen – знати

wofür – для чого

klagen – скаржитися

Nacht – ніч

Mut – мужність

spinnen – прясти

rinnen – текти

Вправа 1. Поставте слова у правильному порядку:

Der am Liebste Spinnt dass Brautschatz, sich Jedes freut.

Auf in der singen die Spinnstub'n die Nacht Mädchen, da

Da die die Dorfbub'n, deh'n wie lachen Rädchen! flink

Zu wem Mut soll bang klagen? ist, mir ich's Wie

Вправа 2. Знайдіть продовження слів:

Braut	rinnen
Spinn	Gesicht
die Mädchen	schatz
Dorf	geläut
Tränen,	sich freut
der Liebste	stuben
Hochzeit	singen
übers	buben

Neue Liebe, neues Leben
L. Beethoven

Herz, mein Herz, was soll das geben?

Серце, моє серце, що це повинно бути?

Was bedränget dich so sehr?

Що тебе так турбує?

Welch ein fremdes neues Leben!

Яке чуже нове життя!

Ich erkenne dich nicht mehr.

Я тебе більше не впізнаю.

Weg ist alles, was du liebtest,

Геть все, що ти любив,

Weg, warum du dich betrübtest,

Геть, все те, що тебе затьмарювало,

Weg dein Fleiß und deine Ruh' –

Геть твоя старанність і твій спокій –

Ach, wie kamst du nur dazu!

О, як ти тільки до цього дійшов!

Fesselt dich die Jugendblüte,

Зв'язує тебе молодими пагонами,

Diese liebliche Gestalt,

Ця мила фігура,

Dieser Blick voll Treu und Güte

Цей погляд, наповнений вірністю й добром

Mit unendlicher Gewalt?

З нескінченним насиллям?

Will ich rasch mich ihr entziehen,

Чи хочу я швидко піти від неї,

Mich ermannen, ihr entfliehen,

Себе застерегти, від неї втекти,

Führet mich im Augenblick,

Веде мене зараз,

Ach, mein Weg zu ihr zurück.

О, мій шлях до неї назад.

Wörterbuch

bedrängen – турбувати
erkennen – впізнавати
betrüben – пригнічувати
Ruhe – спокій
Gestalt – фігура
entfliehen – втекти
mein Weg – мій шлях

fremd – чужий
weg – геть
Fleiß – старанність
fesseln – сковувати
entziehen – позбавлятися
im Augenblick – в цю мить

Вправа 1. Знайдіть слова, які зустрічаються у тексті:

Kinderherzbekommenegebenbedrängtremdeskleidererkennencha
osfleißjugendblütekicherngestaltungendlichwolkegdhtreukaltgaute
ntziehengestaltfahren.

Вправа 2. Доповніть слова закінченнями:

Bedräng____, fremd____, erkenn____, liebt____, betrübt____,
fessel____, ermann____, entflieh____, führ____.

Ständchen

F. Schubert

Leise flehen meine Lieder

Мої пісні благають тихо

Durch die Nacht zu dir;

Усю ніч тебе;

In den stillen Hain hernieder,

В тихий гай,

Liebchen, komm zu mir!

Кохана, прийди до мене!

Flüsternd schlanke Wipfel rauschen

Шепочучи тонкі верхівки дерев шумлять

In des Mondes Licht;

У місячному сяйві;

Des Verräters feindlich' Lauschen

Зрадника вороже підслуховування

Fürchte, Holde, nicht.

Не бійся, любя.

Hörst die Nachtigallen schlagen?

Ти чуєш, як зметнулися солов'ї?

Ach! Sie flehen dich,

Ах, вони благають тебе,

Mit der Töne süßen Klagen

Звуками солодкого плачу

Flehen sie für mich.

Молять за мене.

Sie verstehn des Busens Sehnen,

Вони розуміють тугу в грудях,

Kennen Liebesschmerz,

Знають біль любові,

Rühren mit den Silbertönen

Торкаються срібними звуками

Jedes weiche Herz.

До кожного м'якого серця.

Laß auch dir die Brust bewegen,

Дозволь і у твоїх грудях викликати хвилювання,

Liebchen, höre mich!

Дорога, послухай мене!

Bebend harr' ich dir entgegen!

Я чекаю тебе трепетно!

Komm, beglücke mich!

Приходь, зроби мене щасливим!

Wörterbuch

feindlich – вороже

Nachtigall – соловей

lauschen – прислухатися

Busen – груди

flehen – молити

Verräter – зрадник

sehnen – мати тугу

fürchten – боятися

rühren – торкатися

beben – дрижати

Вправа 1. Доповніть слова буквосполученнями **ch, sch, h:**

dur____, Na____t, ____lanke, Li____t, feindli____, lau____en,
für____te, ni____t, fle____en, se____nen, mi____, verste____en,
wie____e, Liebes____merz, rü____ren, au____, Lieb____en.

Вправа 2. Доповніть словосполучення згідно зі значенням:

flehen	rauschen
Wipfel	Licht
Des Verräters	Liebeschmerz
Nachtigallen	beglücke mich
Kennen	bewegen
verstehn	meine Lieder
Bebend	feindlich' Lauschen
Rühren	schlagen
Komm	Herz
In des Mondes	harr' ich
die Brust	des Busens Sehnen

Ständchen

F. Schubert

Horch, horch! Die Lerch im Atherblau;

Прислухайся! Жайворонок в синьому ефірі;

Und Phöbus neu erweckt,

І Фебус знову прокинувся,

Tränkt seine Rosse mit dem Tau,

Поїть своїх коней росою,

Der Blumenkelche deckt,

Яка вкриває чашечки квітів,

Der Ringelblume Knospe schleußt

Бруньки чорнобривців відкривають

Die goldnen Äuglein auf;

Свої золоті оченята,

Mit allem, was da reizend ist,

З усім тим, що так чудово,

Du süße Maid, steh auf!

Ти, прекрасна дівчино, вставай!

Wörterbuch

Lerch – жайворонок

Äuglein – оченята

hoffen – сподіватися

Knospe – брунька

süß – солодкий

grüßen – привітати

reizend – прекрасний

Blumenkelche – квіткові

чашечки

warten – чекати

Stern – зірка

Heer – військо

Tau – роса

Вправа 1. Доповніть слова буквосполученнями:

Hor____, Blumenkel____e, schl____ßt, ____glein, Ler____
s____ne, n____, erwe____t, de____t, r____zend, ____erne,
We____sel, wa____t, Augen____ern, m____r.

Вправа 2. Поставте слова у правильному порядку:

1. Phöbus und erweckt neu

---

2. mit reizend da allem, ist was

---

3. Maid auf du süße, steh!

---

4. Ringelblume der schließt Knospe

Du armes kleines Bächlein

G. Hasse

Du armes kleines Bächleines,

Ти бідний, маленький струмок,

Schau ich in deine Welle,

Ливлюсь я в твої хвилі,

Die murmelnd klar und helle treibet

Які бурмочучи ясно й світло тікають

So sanft daher, sanft daher,

Так ніжно звідси, ніжно звідси,

Was deinen Lauf mag stören,
Що твій біг може потурбувати,
Nimmt meine Hand so heiter,
Бере мою руку так радісно,
Frei gehst du nun und
Вільно йдеш ти звідси і
Weiter zum Ziel bis in das Meer.
Далі до мети в море.

Wörterbuch

Bächlein – струмок
murmeln – бурмотати
sanft – ніжно
heiter – весело
Lauf – біг

Welle – хвиля
treiben – тікати
stören – турбувати
frei – вільний

Вправа 1. Знайдіть слова:

Trfgkleinbsghellebssaftjksnlauf,smsnzieljiookgehstmnjdmeerhagf
daherkfbfrehnb.

Вправа 2. Розставте слова у правильному порядку:

1. Hand so nimmt heiter meine

---

2. Welle deine in schau ich

---

3. Lauf mag stören was deinen

---

4. klar die und helle treibet murmelnd

---

5. und du nun frei gehst

Die Forelle
F. Schubert

In einem Bächlein helle,
У невеличкому світлому струмку,
Da schoß in froher Eil'
Шурхала радісно поспішки
Die launische Forelle
Грайлива форель
Vorüber wie ein Pfeil.
Мов стріла.
Ich stand an dem Gestade
Я стояв на березі
Und sah in süßer Ruh'
Та спостерігав у солодкому спокої
Des muntern Fischleins Bade
Бадьорої рибки купання
Im klaren Bächlein zu.
У чистому струмочку.

Ein Fischer mit der Rute
Рибалка з вудкою
Wohl an dem Ufer stand
Стояв на березі
Und sah's mit kaltem Blute,
І холоднокровно дивився,
Wie sich das Fischlein wand.
Як звивається маленька рибка.
So lang dem Wasser Helle,
До тих пір, поки вода світла,
So dächt' ich, nicht gebricht,
Як думав я,
So fängt er die Forelle
Він не буде ловити форель
Mit seiner Angel nicht.
Своєю вудкою.

Doch endlich ward dem Diebe

Але, нарешті, стало крадію

Die Zeit zu lang,

Довго чекати,

Er macht' das Bächlein tückisch trübe,

Він зрадливо каламутить струмок,

Und eh' ich es gedacht,

І перед тим, як я подумав про це,

So zuckte seine Rute,

Він смикнув свою вудку,

Das Fischlein zappelt dran;

А рибка б'ється там;

Und ich mit regem Blute

А я завмираючи

Sah die Betrog'ne an.

Побачив обдурену.

Wörterbuch

Bächlein – струмок

Fischer – рибалка

munter – бадьоро

tückisch – карколомно

denken – думати

Forelle – форель

Rute – вудка

rege – жваво

Wasser – вода

Angel – вудка

Вправа 1. Знайдіть риму з тексту до слів:

Eil' – _____

Helle – _____

Bade – _____

Stand – _____

Dran – _____

Blute – _____

Lang – _____

Вправа 2. Прочитайте слова, переставляючи склади:

Leinfisch, teblu, leinbäch, betrü, ischtück, serwas, gelan, lichend,
ellefor, übervor, nischlau.

Dort in den Weiden steht ein Haus
J. Brahms

Dort in den Weiden steht ein Haus,
Там у вербах стоїть будинок,
Da schaut die Magd zum Fenster 'naus!
І виглядає дівчина з вікна!
Sie schaut stromauf, sie schaut stromab:
Вона виглядає вгору, виглядає вниз:
Ist noch nicht da mein Herzensknab'?
Це хіба не мій хлопець серця?
Der schönste Bursch am ganzen Rhein,
Найкрасивіший хлопець у всій області Рейну,
Den nenn' ich mein!
Якого я називаю моїм!

Des Morgens fährt er auf dem Fluß,
Вранці він їздить по річці,
Und singt herüber seinen Gruß,
І співає про свої вітання,
Des Abends, wenn's Glühwürmchen fliegt,
Ввечері, коли літають світлячки,
Sein Nachen an das Ufer wiegt,
Його човен до берега пливе,
Da kann ich mit dem Burschen mein
Тоді можу я з моїм хлопцем
Beisammen sein!
Бути разом там!

Die Nachtigall im Fliederstrauch,
Соловей у кущі бузку,
Was sie da singt, versteh' ich auch;
Що він там співає, зрозуміти я можу,
Sie saget: übers Jahr ist Fest,
Він каже: «Через рік буде свято»,
Hab' ich, mein Lieber, auch ein Nest,
Буде у мене, мій дорогий, також гніздо,

Wo ich dann mit dem Burschen mein

Де я зі своїм хлопцем

Die Froh'st' am Rhein!

Буду радіти на Рейні!

Wörterbuch

Weiden – верби

Herzensknab – хлопець серця

Fluß – річка

Glühwürmchen – світлячки

Nachtigall – соловей

Fest – свято

schauen – дивитися

der Schönste – найкрасивіший

Gruß – привітання

beisammen – разом

Jahr – рік

Вправа 1 Вставте пропущені слова:

Dort in den _____ steht ein _____,
da _____ die Magd zum Fenster 'naus
Sie _____stromauf, sie _____stromab
ist noch nicht da mein _____?
Der _____Bursch am ganzen Rhein,
den nenn' ich _____!

Вправа 2 Знайдіть другу частину слова:

Nachti
Herzens
Glüh
Bei
Strom
Flieder
Strom

ab
gall
auf
strauch
knab
sammen
würmchen

Du bist wie eine Blume

R. Schumann

Du bist wie eine Blume,

Ти як квітка,

So hold und schön und rein;

Ніжна і гарна, і чиста;

Ich schau' dich an, und Wehmut

Я дивлюся на тебе і туга

Schleicht mir ins Herz hinein.

Закрадається мені всередину, в серце.

Mir ist, als ob ich die Hände

Мені здається, начебто я повинен руки

Aufs Haupt dir legen sollt',

Покласти тобі на голову,

Betend, dass Gott dich erhalte

Молячись, щоб Бог тебе зберіг

So rein und schön und hold.

Такою чистою, і гарною, і ніжною.

Wörterbuch

Blume – квітка

rein – чистий

schleichen – закрадається

Hände – руки

legen – покласти

betend – молячись (благаючи)

schön – гарний

Wehmut – туга, меланхолія

hinein – всередину

Haupt – голова

sollen – повинен

Вправа 1. Вставити пропущені слова:

Du bist wie eine _____,

So hold und _____ und _____;

Ich schau' dich an, und _____

_____ mir ins Herz _____.

Mir ist, als ob ich die _____

Aufs Haupt dir legen sollt',

_____, dass Gott dich erhalte

So rein und schön und hold.

Вправа 2. Дайте відповіді на питання:

1. До кого звертаються в пісні?
2. З чим її порівнюють?
3. Як описують, яка вона?
4. Яке буквосполучення зустрічається в пісні більше **ei** чи **ie**?
5. До кого молиться герой, щоб зберегти свою кохану?

Die Schwalben

R. Schumann

Es fliegen zwei Schwalben ins Nachbar sein Haus,

Летять дві ластівки в сусідній будинок,

Sie fliegen bald hoch bald nieder;

Вони злітають то високо, то низько;

Aufs Jahr, da kommen sie wieder,

Кожного року вони повертаються,

Und suchen ihr voriges Haus.

Та шукають свій попередній будинок.

Sie gehen jetzt fort ins neue Land,

Зараз вони прямують до нової країни,

Und ziehen jetzt eilig hinüber;

І тепер поспішають туди,

Doch kommen sie wieder herüber,

Але прилетять вони знову,

Das ist einem jeden bekannt.

Про це знає кожен.

Und kommen sie wieder zu uns zurück,

І скоро вони повернуться до нас

Der Bauer geht ihnen entgegen;

Селянин вже йде їм назустріч;

Sie bringen ihm vielmal den Segen,

Вони приносять йому багато разів благословення,

Sie bringen ihm Wohlstand und Glück.

Вони приносять йому достаток та щастя.

Wörterbuch

Schwalbe – ластівка

suchen – шукати

Bauer – селянин

Wohlstand – достаток

nieder – низько

jeden – кожен

bringen – приносити

Segen – благословення

Вправа 1. Тест:

1. В слові **Sie** буквосполучення «**ie**» вимовляється як:

- a) і
- b) е
- c) а

2. В словах **suchen**, **Nachbar**, **hoch** буквосполучення «**ch**» вимовляється як:

- a) к
- b) х
- c) ш

3. Як перекладається слово **bringen**:

- a) привезти
- b) принести
- c) дати

5. В слові **voriges** буква «**v**» вимовляється як:

- a) в
- b) х
- c) ф

Вправа 2. Доповніть слова перевірочними буквосполученнями:

Es fl___gen zw___ Schw___ben

Ins Na___bar s___n H___s,

Sie fl___gen bald ho___ bald n___der

A___s J___r, da ko___en s___w___der,

Und su___en i___vor___es H___s.

S___g___en ___tzt fort ins n___e Land,

Und z___hen ___tzt ___lig hi___ber;

Komm, süßer Tod, komm, selige Ruh

B. Britten

Komm, süßer Tod, komm, selige Ruh!

Прийди, солодка смерте, прийди, благодатний спокою!

Komm, führe mich in Friede,

Прийди, приведи мене до миру,

Weil ich der Welt bin müde,

Бо я втомився від світу,

Ach komm, ich wart auf dich,

Приходь, я чекаю на тебе,

Komm bald und führe mich,

Прийди незабаром та веди мене,

Drück mir die Augen zu.

Закрий мені очі.

Komm, selge Ruh!

Прийди, благодатний спокою!

Komm, süßer Tod, komm, selige Ruh!

Прийди, солодка смерте, прийди, благодатний спокою!

Ich will nun Jesum sehen

Я хочу бачити Ісуса зараз

Und bei den Engeln stehen.

Та стояти біля янголів.

Es ist nunmehr vollbracht,

Зараз це діється,

Drum, Welt, zu guter Nacht,

Призивай, світе, на добраніч

Meine Augen sind schon zu.

Мої очі вже заплющені.

Komm, selge Ruh!

Прийди, благодатний спокою!

Wörterbuch

müde – втомлений

Ruh – спокій

Augen – очі

Tod – смерть

stehen – стояти

führen – вести

Вправа 1. Прочитайте слова з перевірочними
буквосполученнями:

Süßer, führe, müde, drück, Ruh, dich, mich, die, sehen, Friede,
stehen, schon.

Вправа 2. Знайдіть пари слів згідно з контекстом:

süßer	Ruh
selige	stehen
führe	auf dich
ich bin	Tod
wart	sehen
drück	müde
Jesum	in Friede
bei den Engeln	die Augen zu

Benedet die sel'ge Mutter
H. Wolf

Die so lieblich dich geboren,

Та, яка тебе любовно народила,

So an Schönheit auserkoren –

Створена для краси –

Meine Sehnsucht fliegt dir zu!

Моя туга летить до тебе!

Du so lieblich von Gebärden

Ти така мила у рухах тіла

Du die Holdeste der Erden

Ти – найблагородніша на всьому світі

Du mein Kleinod, meine Wonne

Ти моя перлина, моя насолода

Süsse, benedeit bist du!

Моя солодка, благословенна будь!

Wenn ich aus der Ferne schmachte

Коли я тужу на чужині

Und betrachte deine Schöne,

Та розглядаю твою красу,

Siehe wie ich beb' und stöhne,

Дивись, як я тремчу та стогну,

Dass ich kaum es bergen kann!

Що я ледве можу це приховати!

Und in meiner Brust gewaltsam

Та у моїх грудях з насиллям

Fühl ich Flammen sich empören,

Відчуваю я полум'я, яке підіймається,

Die den Frieden mir zerstören,

Яке руйнує мій спокій,

Ach, der Wahnsinn fasst mich an!

Ах, божевілля мене хапає!

Wörterbuch

Schönheit – краса

Kleinod – перлина

betrachten – розглядати

beben und stöhnen –

тремтіти та стогнати

bergen – сховати

Flammen – полум'я

zerstören – руйнувати

Wahnsinn – божевілля

Вправа 1. Вибрати правильне за написанням слово:

Benedeit die **sel'ge/ selge** Mutter

Die so lieblich **dih/dich** geboren,

So/Zo an Schönheit auserkoren,

Meine/ maine Sehnsucht fliegt dir zu!

Du so **lieblich/ lihlich** von Gebärden,

Du **die/dih** Holdeste der Erden,

Du mein **Kleinod/ Klainod**, meine Wonne,

Süsse/ Susse, benedeit/ benedait bist du!

Wenn ich aus der Ferne **schmachte/ shmachte**
Und **betrachte/ betrachte deine/ daine** Schöne,
Siehe **wie/ wih** ich beb' und **stöhne/ stohne**,
Dass **ich/ ih** kaum es bergen kann!

Und in **meiner/ mainer** Brust gewaltsam
Fühl/ Fuhl ich Flammen sich empören,
Die/ Dih den **Frieden/ Frihden** mir **zerstören/ cerstören**,
Ach, der Wahnsinn fasst **mich/ mih** an!

Вправа 2 Прочитайте слова, переставляючи склади:

lchlhie, renboge, önheschit, machschte, wagesaltm, stenzörer,
chsehsunt, pörenem, bstru, wnsiahnn, genber, mflamen, fdenrie.

Der Doppelgänger *F. Schubert*

Still ist die Nacht, es ruhen die Gassen,
Тиха ніч, відпочивають провулки,
In diesem Hause wohnte mein Schatz;
У цьому домі жила моя люба;
Sie hat schon längst die Stadt verlassen,
Вона давно залишила наше місто,
Doch steht noch das Haus auf demselben Platz.
Але там ще стоїть дім на тому самому місці.

Da steht auch ein Mensch und starrt in die Höhe,
Там стоїть також людина та дивиться у височінь,
Und ringt die Hände vor Schmerzengewalt;
Стиснувши руки від болю,
Mir graust es, wenn ich sein Antlitz sehe –
У мене викликає жах, якщо я бачу його постать –
Der Mond zeigt mir meine eigne Gestalt.
Місяць показує мені мою власну постать.

Du Doppelgänger, du bleicher Geselle!

Ти – двійник, ти – блідий товариш!

Was äffst du nach meinem Liebesleid,

Що повторюєш ти моє любовне страждання,

Das mich gequält auf dieser Stelle,

Яке мене мучить на цьому місці,

So manche Nacht, in alter Zeit?

Іноді ночами у старі часи?

Wörterbuch

längst – дуже давно

Schatz – скарб, коштовність

Zeit – час

Stelle – місце

verlassen – залишати

Gasse – провулок

Gestalt – вигляд, образ

Haus – будинок

Anlitz – постать

starren – дивитися

Вправа 1. Знайдіть в тексті риму до слів:

Liebesleid - _____

Höhe - _____

Schatz - _____

Stelle - _____

Gassen - _____

Вправа 2. Випишіть слова:

а) з чергуванням голосних «іе», «еі»:

Наприклад: Zeit; dieser.

_____

_____

в) з умлаутами «ä», «ö», «ü»:

_____

_____

с) з буквосполученнями **st**, **sch**:

_____

_____

Am Feierabend
F. Schubert

Hätt ich tausend Arme, zu rühren!

Була б у мене тисяча рук, щоб доторкнутися!

Könnt ich brausend die Räder führen!

Міг би я шумно крутити колеса!

Könnt ich wehen durch alle Haine!

Міг би я віяти через усі гаї!

Könnt ich drehen alle Steine!

Міг би я перевертати усі камені!

Dass die schöne Müllerin

Щоб прекрасна мірошничка

Merkte meinen treuen Sinn.

Помітила мою вірну натуру.

Ach! Wie ist mein Arm so schwach!

Ах! Яка ж рука моя слабка!

Was ich hebe, was ich trage,

Що я піднімаю, що я несу,

Was ich schneide, was ich schlage,

Що я ріжу, що я б'ю,

Jeder Knappe tut mir's nach.

Кожен повторює за мною.

Und da sitz ich in der großen Runde,

А тут сиджу я у великому колі

In der stillen kühlen Feierstunde,

У тихий прохолодний святковий час.

Und der Meister sagt zu allen:

І майстер каже нам усім:

«Euer Werk hat mir gefallen»;

«Ваша робота мені сподобалась»;

Und das liebe Mädchen sagt

І мила дівчина говорить

Allen eine gute Nacht.

Надобраніч усім.

Wörterbuch

Arm – рука

Steine – камені

schön – прекрасний

Sinn – значення

schwach – тяжкий

groß – великий

Mädchen – дівчина

Werk – діло

drehen – перевертати

merken – помітити

wehen – віяти

schlagen – бити

Runde – коло

gute Nacht – на добраніч

Вправа 1 Вставте пропущені буквсполучення:

Hätt ich t__send Arme zu r__ren!

K__nnt ich brausend die Rader f__ren!

Könnt ich w__en dur__ alle Haine!

Könnt ich dr__en alle St__ne!

Dass die sch__ne Müllerin

Merkte m__nen tr__en Sinn.

Ach! W__ ist m__n Arm so schwa__

Was ich schn__de, was ich __lage.

Вправа 2 Вставте пропущені слова:

Ach! Wie ist mein Arm so _____

Was ich _____, was ich trage,

_____ ich schneide, was ich _____

Jeder _____ tut mir's nach.

Und da sitz ich in der _____

In der _____ kühlen Feierstunde.

Und der Meister _____ zu allen:

«Euer _____ hat mir gefallen».

Und das liebe _____ sagt

Allen eine _____ Nacht.

Gruss
E. Grieg

Leise zieht durch mein Gemüt

Тихо рухається в моїй душі

Liebliches Geläute.

Приємний дзвін.

Klinge, kleines Frühlingslied,

Дзвени, маленька весняна пісня,

Kling hinaus ins Weite.

Дзвени в далечінь.

Zieh hinaus, bis an das Haus,

Виходь до будинку,

Wo die Veilchen sprießen.

Де розквітають фіалки.

Wenn du eine Rose schaust,

Якщо ти побачиш троянду,

Sag, ich lass' sie grüßen.

Скажи, що я вітаю її.

Вправа 1 Вставте пропущені слова:

Leise zieht durch _____ Gemüt

Liebliches Geläute.

_____, kleines _____,

Kling hinaus ins _____.

Zieh _____, bis an das _____

Wo die _____ sprießen.

Wenn du eine _____ schaust,

Sag, _____ lass' sie _____

Вправа 2. Прочитайте слова навпаки:

Esor, eid, esiel, niem, gnilk, sib, sehcilbeil, theiz, heiz, suah,

deilsnihilhürf, etiew, suanih, neßürg, etuäleg, sehcilbeil.

Вправа 3. Знайдіть продовження слова:

Lieb	gslied
Kli	liches
Frühlin	ßen
klei	nge
sprie	ust
Veil	müt
scha	nes
Ge	chen

Ave Maria

F. Schubert

Ave Maria! Jungfrau mild,

Аве Марія! Діва ніжна,

Erhöre einer Jungfrau Flehen,

Почуй благання молодої жінки,

Aus diesem Felsen starr und wild

З цієї застиглої і дикої скелі

Soll mein Gebet zu dir hinwehen.

Нехай моя молитва піднесеться тобі.

Wir schlafen sicher bis zum Morgen,

Ми спокійно спимо до ранку.

Ob Menschen noch so grausam sind.

Люди такі жорстокі.

O Jungfrau, sieh der Jungfrau Sorgen,

О діво, бачиш турботи молодої жінки,

O Mutter, hör ein bittend Kind!

О мати, почуй благаючу дитину!

Ave Maria!

Аве Марія!

Ave Maria! Unbefleckt!

Аве Марія! Непорочна!

Wenn wir auf diesen Fels hinsinken

Якщо ми спустимось на цю скелю

Zum Schlaf, und uns dein Schutz bedeckt

Для сну і нас ти захистиш

Wird weich der harte Fels uns dünken.

Твердий камінь скелі м'яким нам буде здаватися.

Du lächelst, Rosendüfte wehen

Ти посміхаєшся, віють троянд аромати

In dieser dumpfen Felsenkluft,

У цій тьмяній скелі,

O Mutter, höre Kindes Flehen,

О мати, почуй благання дитини!

O Jungfrau, eine Jungfrau ruft!

О діво, молода жінка кличе!

Ave Maria!

Аве Марія!

Ave Maria! Reine Magd!

Аве Марія! Чиста дівчина!

Der Erde und der Luft Dämonen,

Земні та повітряні демони,

Von deines Auges Huld verjagt,

Вигнані твоїми благочестивими очима

Sie können hier nicht bei uns wohnen.

Вони не можуть тут жити з нами.

Wir woll'n uns still dem Schicksal beugen,

Ми хочемо тихо вклонитися долі.

Da uns dein heil'ger Trost anweht;

Оскільки твій святий дух охоплює нас;

Der Jungfrau wolle hold dich neigen,

Молода жінка просить твоєї милості

Dem Kind, das für den Vater fleht.

Для дитини, яка благає за свого батька.

Ave Maria!

Аве Марія!

Wörterbuch

wild – дикий

unbefleckt – непорочний

Erde – земля

Magd – дівчина

Trost – віха

flehen – молити, благати

lächeln – посміхатися

Rosendüfte – рози аромат

Luft – повітря

Schicksal – доля

beugen – склонитися

verjagen – прогнати

Вправа 1. Знайдіть слова у перемішаних буквах:

Iershc, mausarg, grosen, dink, fragnuju, self, incht, gesau, otstr.

Вправа 2 . Знайдіть слова в тексті та заповніть пропуски:

J__ng__rau, F__en, Der __rd__, Ge__et, Mu__er, K__d,
__icksal, lä__elst, dum__en, __ater, di__sem, ei__er,
sch__afen, bitt__nd, ei__e, de__n, Felse__kluft, kön__en.

Вправа 3. Знайдіть другу частину слова та з'єднайте:

Jung	onen
die	frau
Rosen	fen
schla	sem
dump	düfte
Däm	ksal
Schic	fen
Felsen	hen
Fle	kluft

Вправа 4. Поставте фрази в правильному порядку:

Sie können hier nicht bei uns wohnen,
Da uns dein heil'ger Trost anweht;
Der Erde und der Luft Dämonen,
Dem Kind, das für den Vater fleht.
Ave Maria! Reine Magd!
Von deines Auges Huld verjagt,
Der Jungfrau wolle hold dich neigen,
Wir woll'n uns still dem Schicksal beugen,
Ave Maria!

Freudvoll und leidvoll

F. Liszt

Freudvoll

Радісно

Und leidvoll,

І болісно,

Gedankenvoll sein;

Бути наповненим думками;

Hangen

Підноситися

Und bängen

Та боятися

In schwebender Pein;

У плаваючому стражданні;

Himmelhoch jauchzend,

Високо до небес радіючи,

Zum Tode betrübt –

Засмучений до смерті,

Glücklich allein

Щасливою може бути

Ist die Seele, die liebt.

Душа, яка любить.

Wörterbuch

freudvoll – радісний

leidvoll – наповнений жалем

himmelhoch – високо до неба

die Seele – душа

glücklich – щасливий

Tod – смерть

gedankenvoll – наповнений думками

betrübt – засмучений

Вправа 1. Напишіть слова німецькою мовою:

болісний, страх, біль, крик, один (самотній)

Вправа 2. Знайдіть слова:

Schwebenderjauchzendbetrübtglücklichfreudvollseelealleinbdbfp
einjdhnbängen.

Ein Stündlein wohl vor Tag
H. Wolf

Derweil ich schlafend lag,

Поки я спала,

Ein Stündlein wohl vor Tag,

За годину до дня,

Sang vor dem Fenster auf dem Baum

Співала за вікном на дереві

Ein Schwälblein mir, ich hört es kaum,

Ластівка мені, я ледве це могла чути,

Ein Stündlein wohl vor Tag:

За годину до дня:

«**Hör an, was ich dir sag,**

«Слухай те, що я тобі кажу,

Dein Schätzlein ich verklag:

Я засуджую твого коханого:

Derweil ich dieses singen tu,

Поки я співаю,

Herzt er ein Lieb in guter Ruh,

Задовольняється він любов'ю у спокої,

Ein Stündlein wohl vor Tag ».

За годину до дня ».

O weh! nicht weiter sag!

О боляче! Не кажи далі!

O still! Nichts hören mag!

О мовчи! Нічого не хочу чути!

Flieg ab! flieg ab von meinem Baum!

Відлітай! Лети з мого дерева!

– **Ach, Lieb und Treu ist wie ein Traum**

– О, любов і вірність – це як мрія

Ein Stündlein wohl vor Tag.

За годину до дня.

Wörterbuch

Schwalbe – ластівка

O weh – о горе

treu – вірний

herzen – зберігати у серці

hör an – слухай

derweil – між тим, поки

weiter – далі

verklagen – засуджувати

abfliegen – відлітати

Вправа 1. Знайдіть зашифровані слова:

Stündleinfensterwohlschätzleinsangtreuwieistfdgbaumjsknichtslla
ktstillpomnabfliegen.

Вправа 2. Впишіть пропущені літери:

D__r__eil ic__sc__lafen l__g

E__n Stü__dl__in w__hl v__r T__g

S__ng v__r d__m Fe__s__er a__f dem B__um

E__n Sc__wä__bl__in mir, ich hö__t es ka__m,

Ein Stü__dl__in wo__l vor Tag:

«Hör an, was i__h dir s__g,

De__n S__hät__lein ich ver__lag:

Der__eil ich die__es si__gen tu,

He__zt er ein L__eb in g__ter Ruh,

Ein Stü__dlein wohl vor Tag.»

O w__h! ni__ht we__ter sag!

O still! Ni__hts hö__en mag!

Fl__eg ab! Fl__eg ab von me__em B__u__!

– Ach, L__eb und Tr__u ist wie ein Tr__um

Ein Stü__dlein w__hl vor T__g.

Der Feuerreiter *H. Wolf*

Sehet ihr am Fensterlein

Ви бачите біля віконця

Dort die rote Mütze wieder?

Червона шапочка знову там?

Nicht geheuer muß es sein,

Це не повинно бути огидним,

Denn er geht schon auf und nieder.

Бо він уже йде вгору-вниз.

Und auf einmal welch Gewühle

І раптом який бунт

Bei der Brücke, nach dem Feld!

На мосту, після поля!

Horch! das Feuerglöcklein gellt:

Слухай! Пожежний дзвоник дзвенить:

Hinterm Berg,

За горою,

Hinterm Berg

За горою

Brennt es in der Mühle!

Це горить у млині!

Schaut! da sprengt er wütend schier

Подивіться! Там він люто вибухає

Durch das Tor, der Feuerreiter,

Через ворота пожежний вершник,

Auf dem rippendürren Tier,

На худого звіра,

Als auf einer Feuerleiter!

Як на пожежній драбині!

Querfeldein!

Навпростець!

Durch Qualm und Schwüle,

Через дим і спеку,

Rennt er schon und ist am Ort!

Він уже біжить і вже на місці!

Drüben schallt es fort und fort:

Там відголоском доноситься все далі і далі:

Hinterm Berg,

За горою,

Hinterm Berg,

За горою,

Brennt es in der Mühle!

Це горить у млині!

Der so oft den roten Hahn

Часто червоного півня

Meilenweit von fern gerochen,

Здалеку почувши,

Mit des heiligen Kreuzes Span

Із святим хрестовим прольотом

Freundlich die Glut besprochen –

Дружньо обговорювало вугілля –

Weh! dir grinst vom Dachgestühle

Горе! Тобі посміхається з крісел

Dort der Feind im Höllenschein.

На даху там ворог у пекельному сяйві.

Gnade Gott der Seele dein!

Хай буде милосердний Бог до твоєї душі!

Hinterm Berg,

За горою,

Hinterm Berg,

За горою,

Rast er in der Mühle!

Він відпочиває в млині!

Keine Stunde hielt es an,

Це не зупинилося ні на годину

Bis die Mühle borst in Trümmer;

Поки млин не розвалився на щебні;

Doch den kecken Reitersmann

Але нахабного вершника

Sah man von der Stunde nimmer.

Більше ніколи не бачили з тієї години.

Volk und Wagen im Gewühle

Народ та машини у давці

Kehren heim von all dem Graus;

Повертаються додому від усього жаху;

Auch das Glöcklein klinget aus:

Маленький дзвіночок також дзвонить:

Hinterm Berg,

За горою,

Hinterm Berg,

За горою,

Brennt's!

Горить!

Nach der Zeit ein Müller fand

Через деякий час мельник знайшов

Ein Gerippe samt der Mützen

Скелет разом з шапками

Aufrecht an der Kellerwand

Прямо на стіні підвалу

Auf der beinern Mähre sitzen:

Сидячи на кобилі:

Feuerreiter, wie so kühle

Пожежний вершник, як так холодно

Reitest du in deinem Grab!

Скачеш ти у своїй могилі!

Husch! da fällt's in Asche ab.

І зникаєш у попелі.

Ruhe,

Відпочивай,

Ruhe wohl

Відпочивай!

Drunten in der Mühle!

Внизу у млині!

Wörterbuch

reiten – скакати верхи

kühl – прохолодно

Mühle – мельниця

klingen – дзвеніти

Graus – страх

Gnade – милість

Grab – могила

Asche – прах

Volk – народ

kehren – повертатися

brennen – горіти

grinsen – посміхатися

Вправа 1. Знайдіть правильну відповідність:

reiten	мельниця
Volk	народ
kehren	скакати верхи
Asche	посміхатися
kühl	повертатися
grinsen	прохолодно
Mühle	прах

Вправа 2. Вставте пропущенні літери в словах, які цього потребують:

K__ne, __tunde, h__lt, m__hle, trü__mer, do__h, de__n,
ke__ren, r__tersmann, f__err__ter, k__le.

Die Geister am Mummelsee *H. Wolf*

Vom Berge, was kommt dort um Mitternacht spät

З гір, що йде там опівночі пізно

Mit Fackeln so prächtig herunter?

З факелами так пишно униз?

Ob das wohl zum Tanze, zum Feste noch geht?

Чи воно на танці, або на свято ще йде?

Mir klingen die Lieder so munter.

Пісні мені звучать так бадьоро.

O nein!

О, ні!

So sage, was mag es wohl sein?

Тож скажи, що це може бути?

Das, was du da siehst, ist Totengeleit,

Те, що ти бачиш, похорони,

Und was du da hörst, sind Klagen.

Те, що ти чуєш, це плач.

Dem König, dem Zauberer, gilt es zu Leid,

У короля, та чарівника, це викликає жаль,

Sie bringen ihn wieder getragen.

Вони знову приносять його несучи.

O weh!

О біль!

So sind es die Geister vom See!

Так це привиди з озера!

Sie schweben herunter ins Mummelseetal –

Вони пливуть вниз в долину Муммель –

Sie haben den See schon betreten –

Вони вже увійшли в озеро –

Sie rühren und netzen den Fuss nicht einmal –

Вони навіть не торкаються і не змочують ногу –

Sie schwirren in leisen Gebeten–

Вони кружляють з тихими молитвами–

O schau,

О дивись,

Am Sarge die glänzende Frau!

Блискуча жінка на труні!

Jetzt öffnet der See das grünspiegelnde Tor;

Тепер відкриває озеро зелень віддзеркалюючі ворота;

Gib acht, nun tauchen sie nieder!

Будь обережним, тепер вони пірнають униз!

Es schwankt eine lebende Treppe hervor,

Живі сходи колихаються вперед,

Und – drunten schon summen die Lieder.

А – внизу вже пісні гудуть.

Hörst du?

Ти чуєш?

Sie singen ihn unten zur Ruh.

Вони співають йому про спокій.

Die Wasser, wie lieblich sie brennen und glühn!

Води, як мило вони горять і світяться!

Sie spielen in grünendem Feuer;
Вони грають у зеленому вогні;
Es geisten die Nebel am Ufer dahin,
У тумані привиди грають на березі,
Zum Meere verzieht sich der Weiher –
На море перетворюється ставок –
Nur still!

Тільки тихо!

Ob dort sich nichts rühren will?
Чи там нічого не хоче поворухнутися?

Es zuckt in der Mitten – o Himmel! Ach hilf!
Це смикається посередині – ой небо! О допоможи!
Nun kommen sie wieder, sie kommen!

Тепер вони знову приходять, вони приходять!

Es orgelt im Rohr und es klirret im Schilf;

Кричать в трубу і закликають в очеретах;

Nur hurtig, die Flucht nur genommen!

Тільки стрімко, тільки втеча!

Davon!

Звідси!

Sie wittern, sie haschen mich schon!

Вони відчувають і хапають мене вже!

Wörterbuch

tanzen – танцювати

hören – чути

König – король

spielen – грати

prächtigt – чудово

Lieder – пісні

Zauberer – чарівник

Geister – привиди

lieblich – милий

Вправа 1. Поставте слова в реченнях у вірному порядку:

1. die klingen munter mir Lieder so

---

2. See! sind Geister die So vom es

---

3. brennen Die Wasser, wie sie glühn! lieblich und

_____

4. sich Ob rühren dort will? nichts

_____

5. haschen wittern, mich sie schon! Sie

Вправа 2 Знайдіть слова:

königprächtighaschenliederlieblichglühnhöresttanzezaubererverze
ehsich.

Вправа 3. Знайдіть та випишіть 16 слів:

Totengeleitwiederhaschenkommenwitternnichtslieblichgrünspieg
eldesummenklagebetenglänzendebringenspielenzauberer.

_____

_____

Вправа 4. Впишіть пропущені літери:

W__der, r__ren, Her__, L__sen, prä__tig, T__chen,
G__sten, Grün__gelnde, Su__en, __nmal.

Der Jäger

F. Schubert

Was sucht denn der Jäger am Mühlbach hier?

Що шукає мисливець у Мюльбасі тут?

Bleib', trotziger Jäger, in deinem Revier!

Залишайся, упертий мисливець, у твоїй місцевості!

Hier gibt es kein Wild zu jagen für dich,

Тут немає ніякої тварини дикої для полювання для тебе,

Hier wohnt nur ein Rehlein, ein zahmes, für mich.

Тут живе лише оленя, ручне, для мене.

Und willst du das zärtliche Rehlein sehn,
А ти хочеш ніжного оленятка побачити,
So lass deine Büchsen im Walde stehn,
Тож залиш свої гвинтівки в лісі,
Und lass deine klaffenden Hunde zu Haus,
І залиш своїх грізних собак вдома,
Und lass auf dem Horne den Saus und Braus,
Та залишай суєту на рогу,
Und scheere vom Kinne das struppige Haar,
І відріж кошлате волосся з підборіддя,
Sonst scheut sich im Garten das Rehlein fürwahr.
Інакше соромиться оленятко в саду.

Doch besser, du bliebest im Walde dazu,
Але краще, ти залишайся в лісі,
Und liessest die Mühlen und Müller in Ruh'.
І залишив би ти у спокої млини і мельниці.
Was taugen die Fischlein im grünen Gezweig?
Яка користь для рибки від зеленої гілки?
Was will denn das Eichhorn im bläulichen Teich?
Що хоче білка у синюватому ставку?

Drum bleibe, du trotziger Jäger, im Hain,
Тож залишайся ти, впертий мисливець, у гаю,
Und lass mich mit meinen drei Rädern allein;
І залиш мене наодинці з трьома моїми колесами;
Und willst meinem Schätzchen dich machen beliebt
А ти хочеш завоювати мою кохану,
So wisse, mein Freund, was ihr Herzchen berührt:
Тож знай, мій друже, що на її серце вплине:

Die Eber, die kommen zur Nacht aus dem Hain,
Кабани, які вночі виходять з гаю,
Und brechen in ihren Kohlgarten ein,
І вриваються в її капустяний город,
Und treten und wühlen herum in dem Feld:
Та топчуть і риють навкруги в полі:
Die Eber die schiesse, du Jägerheld!
Кабанів, їх стріляй, ти мисливський герой!

Вправа 1. Вивчіть буквосполучення:

sch → ш, ch → х, ph → ф, rh → р, th → т.

Вправа 2. Виберіть один куплет та вивчіть його напам'ять.
Зробіть з цього куплету скоромовку.

Leiermann
F. Schubert

Drüben hinterm Dorfe

Там за селом

Steht ein Leiermann,

Стоїть шарманник,

Und mit starren Fingern

І задубілими пальцями

Dreht er was er kann.

Провертає він, що він може.

Barfuß auf dem Eise

Босоніж по льоду

Wankt er hin und her;

Пошатується він туди-сюди;

Und sein kleiner Teller

І його маленька тарілка

Bleibt ihm immer leer.

Завжди залишається порожня.

Keiner mag ihn hören,

Ніхто не любить його чути,

Keiner sieht ihn an;

Ніхто не дивиться на нього;

Und die Hunde knurren

І собаки гарчать

Um den alten Mann.

На старого чоловіка.

Und er läßt es gehen

Але він приймає

Alles wie es will,

Все, як є,

Dreht, und seine Leier

Крутить далі і його ліра

Steht ihm nimmer still.

Ніколи не замовкає.

Wunderlicher Alter,

Чудовий старий,

Soll ich mit dir geh'n?

Повинен я піти з тобою?

Willst zu meinen Liedern

Хочеш до моїх пісень

Deine Leier dreh'n?

Твою ліру крутити?

Wörterbuch

drüben – на тій стороні

Hund (m) – собака

Dorf (n) – село

drehen – крутити

starr – застиглий

leer – пустий

Teller (m) – тарілка

Lied (n) – пісня

Finger (m) – палець

barfuß – босоніж

bleiben – залишатися

Вправа 1. Вставте пропущені букви:

Dr__ben, b__rfu__, dre__t, w__nderli__her, l__ßt.

Вправа 2. Знайдіть у тексті слова німецькою мовою:

Ліра, чоловік, село, шарманщик, собаки, ніхто, йти.

Вправа 3. Вставте пропущені слова:

*steht, Dorfe, dem Eise, leer, gehen, mit dir, kann, hören,
nimmer, kleiner, die Hunde, deine, alles.*

Drüben hinterm _____
_____ ein Leiermann
Und mit starren Fingern
Dreht er
was er_____
Barfuß auf _____
Wankt er hin und her
Und sein_____ Teller
Bleibt ihm immer _____.
Keiner mag ihn _____
Keiner sieht ihn an,
Und_____ knurren
Um den alten Mann.
Und er läßt es _____,
_____ wie es will,
Dreht, und seine Leier
Steht ihm _____still.
Wunderlicher Alter,
Soll ich _____ geh'n?
Willst zu meinen Liedern
_____ Leier dreh'n?

Der Kranz

J. Brams

Mutter, hilf mir armen Tochter,

Мати, допоможи мені бідній доньці,

Sieh´nur, was ein Knabe tat:

Тільки подивись, що хлопець зробив:

Einen Kranz von Rosen flocht er,

Він сплів вінок з троянд,

Den er mich zu tragen bat!

Який він запропонував мені носити!

Ei, sei deshalb unerschrocken,

Ей, але не лякайся,

Helfen lässt sich dir gewiss!

Тобі я дійсно допоможу!

Nimm den Kranz nur aus den Locken,

Зніми вінок із локонів,

Und den Knaben, den vergiss!

А хлопця його забудь!

Dornen hat der Kranz, o Mutter,

Колеться вінок, о мамо,

Und die halten fest das Haar!

А шипи міцно тримають волосся!

Worte sprach der Knabe, Mutter, Mutter,

Хлопець вимовляв слова, мамо, мамо,

An die denk' ich immerdar.

Про них я завжди думаю.

Wörterbuch

arm – бідний

gewiss – звичайно

flechten – плести

immerdar – завжди

unerschrocken – безстрашний

Вправа 1: Вставте пропущені літери:

Kna__en, flo__ht, e__nen, de__halb, l__sst, uner__rocken.

Вправа 2. Прочитайте речення, відновлюючи порядок слів:

Tochter armen mir hilf Mutter

bat tragen zu mich er den

er flocht Rosen von Kranz einen

gewiss dir sich lässt helfen

Locken den aus nur Kranz den timm

Knabe, der sprach Worte

Nachklang

J. Brahms

Regentropfen aus den Bäumen

Краплі дощу з дерев

Fallen in das grüne Gras,

Падають у зелену траву,

Tränen meiner trüben Augen

Сльози моїх сумних очей

Machen mir die Wange naß.

Роблять мої щоки мокрими.

Wenn die Sonne wieder scheint,

Коли сонце знову світить,

Wird der Rasen doppelt grün:

Газон вдвічі зазеленіє:

Doppelt wird auf meinen Wangen

На моїх щоках подвійно

Mir die heiße Träne glühn.

Будуть горіти мої гарячі сльози.

Wörterbuch

Regentropfen – краплі дощу

Augen – очі

Rasen – газон

doppelt – подвійно

Gras – трава

Tränen – сльози

scheinen – світити

glühn – горіти

Вправа 1. Знайдіть до прикметника іменник:

grüne

trüben

heiße

naß

grün

Wange

Träne

Rasen

Gras

Augen

Вправа 2. Вставте пропущені слова:

*Rasen, meiner, Sonne, fallen, Wange, heiße,
scheinet, Gras, doppelt, Wangen, Bäumen*

1. Regentropfen aus den _____. 2. _____ in das grüne
_____. 3. Tränen _____ trüben Augen. 4. Machen mir
die _____ naß. 4. Wenn die _____ wieder _____.
5. Wird der _____ doppelt grün. 6. _____ wird auf
meinen _____. 7. Mir die _____ Träne glühh.

Seufzer, Tränen, Kummer, Not

J. S. Bach

Seufzer, Tränen, Kummer, Not,

Зітхання, сльози, горе, потреба,

Ängstliches Sehnen, Furcht und Tod

Тривожна туга, страх і смерть

Nagen mein beklemmtes Herz,

Гризе моє напружене серце,

Ich empfinde Jammer, Schmerz.

Я відчуваю біду, біль.

Wörterbuch

Kummer – горе

Jammer – біда/туга

Sehnen – туга

Furcht – страх

Tod – смерть

empfinden – відчувати

Schmerz – біль

Вправа 1. Знайдіть іменники у творі і випишіть їх:

Вправа 2. Вставте пропущені буквособолучення:

S____fzer, Tr____nen, Ku____er, ____ngstli____es Se____nen,
Fur____t, m____n, herzli____, ____ammer, ____merz.

Flammende Rose
G. Händel

Flammende Rose, Zierd der Erden,
Палаюча троянда, прикраса землі,
Glänzender Gärten bezaubernde Pracht!
Блискучих садів чаруюча пишність!
Augen, die deine Vortrefflichkeit sehen,
Очі, які бачать твою досконалість,
Müssen, vor Anmut erstaunt, gestehen,
Повинні, здивовані твоєю граціозністю зізнатися,
Dass dich ein göttlicher Finger gemacht.
Що божественний палець створив тебе.

Wörterbuch

flammend – палаючий	Zierde – прикраса
bezaubernd – чаруючий	Pracht – пишність
Vortrefflichkeit – досконалість	Anmut – граціозність
gestehen – зізнаватися	göttlich – божественний

Вправа 1. Розділіть на слова:

Flammenderosezierddererdenglänzendergärtenbezauberndepracht
augendiedeinevortrefflichkeitsehenmüssenvoranmutterstauntgeste
hen.

Вправа 2. Знайдіть продовження фраз:

Flammende Rose,	Vortrefflichkeit sehen,
glänzender Gärten	erstaunt, gestehen,
Augen, die deine	Finger gemacht.
müssen, vor Anmut	Zierd der Erden
dass dich ein göttlicher	bezaubernde Pracht!

Künft'ger Zeiten eitler Kummer *G. Händel*

Künftiger Zeiten eitler Kummer

Майбутні часи марної скорботи

Stört nicht unsern sanften Schlummer;

Не турбуйте наш ніжний сон;

Ehrgeiz hat uns nie besiegt.

Амбіції ніколи не перемагали нас.

Mit dem unbesorgten Leben,

З безтурботним життям,

was der Schöpfer uns gegeben,

Що нам дав Творець,

Sind wir ruhig und vergnügt.

Ми спокійні і задоволені.

Wörterbuch

künftig – майбутній

sanft – ніжний

Ehrgeiz – амбіція

ruhig – спокійний

unbesorgt – безтурботний

Schöpfer – творець

Вправа 1. Знайдіть переклад фраз:

1. Künftger Zeiten eitler Kummer
  2. Stört nicht unsern sanften Schlummer
  3. Ehrgeiz hat uns nie besiegt
  4. Mit dem unbesorgten Leben
  5. Das der Schöpfer uns gegeben
-
- a) З безтурботним життям
  - b) Що нам дав Творець
  - c) Майбутні часи марної скорботи
  - d) Амбіції ніколи не перемагали нас
  - e) Не турбуйте наш ніжний сон

Відповідь:

1	2	3	4	5

Вправа 2. Прочитайте слова, переставляючи склади:

Mermuk, trstö, lammersch, gerzhei, belen, pföscher, ighru,
ervnggtü.

O wär ich schon mit dir vereint
L. Beethoven

O wär ich schon mit dir vereint

О, якщо б я вже була з тобою єдиною

Und dürfte Mann dich nennen!

І могла б назвати тебе чоловіком!

Ein Mädchen darf ja, was es meint,

Дівчині дозволено, про те що вона думає

Zur Hälfte nur bekennen.

Тільки наполовину зізнатися.

Doch wenn ich nicht erröten muss

Все ж якщо мені не потрібно червоніти

Ob einem warmen Herzenskuss,

Будь то теплий сердечний поцілунок,

Wenn nichts uns stört auf Erden -

Якщо нам на землі нічого не завадить -

Die Hoffnung schon erfüllt die Brust

Надія вже наповнює груди

Mit unaussprechlich süsser Lust,

З невимовним солодким бажанням,

Wie glücklich will ich werden!

Якою я хочу бути щасливою!

In Ruhe stiller Häuslichkeit

У спокої тихого дому

Erwach ich jeden Morgen,

Я прокидаюся кожного ранку,

Wir grüßen uns mit Zärtlichkeit,

З ніжністю ми вітаємося один з одним,

Der Fleiß verscheucht die Sorgen.

Старанність відлякає переживання.

Und ist die Arbeit abgetan,

І коли робота буде зроблена,

Dann schleicht die holde Nacht heran,

Тоді прекрасна ніч підкрадається,

Dann ruhn wir von Beschwerden.

Тоді відпочиваємо від усіх труднощів.

Die Hoffnung schon erfüllt die Brust

Надія вже наповнює груди

Mit unaussprechlich süßer Lust,

З невимовно солодким бажанням,

Wie glücklich will ich werden!

Якою я хочу бути щасливою!

Wörterbuch

vereint – об'єднаний

nennen – називати

bekennen – зізнаватися

Hoffnung – надія

verscheuchen – відлякувати

Häuslichkeit – господарство

unaussprechlich – невимовний

Вправа 1. Вставте пропущені літери в словах:

Ver__nt, m__nt, st__rt, erf__llt, gl__klich, gr__ßen, versch__cht,
schl__cht, Be__werden.

Вправа 2: Правильно з'єднайте другу частину слова:

Herzens

sprechlich

Unaus

keit

Häuslich

werden

Zärtlich

kuss

Besch

keit

O voll Fröhlichkeit nach dem Kampf und Streit *R. Strauss*

O voll Fröhlichkeit nach dem Kampf und Streit

Наповнені радістю після боротьби та сварки
Zieh'n auch wir in die lust'ge Kaiserstadt ein,
Їдемо ми також у веселе імператорське місто,
Wo so frisch und kühn Flotte Weisen sprühn,
Де так свіжо і сміливо, спритні вітрила бризкають,
Dich erfüllt ach die Lust, nach Gesang, Weib und Wein,
Тебе наповнює бажання співу, жінок та вина.

Wo bei Lichterglanz, und Gesang und Tanz

Де у сяйві вогнів, у співі і танцях
Uns in Lust und in Jubel die Nächte vergeh'n,
Для нас у радості і щасті ночі проходять,
Wo die Rebe blüht und heiss die Liebe glüht,
Де цвіте виноградна лоза і гаряча любов світиться
Wo alle Menschen das Leben versteh'n!!
Де всі люди розуміють життя!

Wörterbuch

Kampf – боротьба

kühn – сміливо

Weib – жінка

Rebe – виноградна лоза

glühen – світитися

Streit – сварка

sprühn – струїтися

Jubel – триумф

blühen – цвісти

Вправа 1: Розділіть на окремі слова:

Kampflostigfrischsprühnerfülltgesangweiblichterglanztanztjubelre
beblühtliebeglühtmenschenlebenverstehen.

Вправа 2: Вставте буквосполучення **ei, ie, ai** та **умляути**:

Fr__hlichk__t, Str__t, K__serstadt, W__sen, spr__hn,

W__b, W__n, h__ss, L__be, gl__ht, bl__ht, N__chte.

Fühlst du der Liebe süße Triebe
G. Händel

Fühlst du der Liebe süße Triebe,
Ти відчуваєш солодкі пориви кохання,
Warum dich quälen, warum verhehlen,
Навіщо ти мучаєшся, навіщо приховуєш,
Wenn Amorsbogen, dich tief versehrt?
Якщо Амура стріла тебе глибоко поранила?
Schwer sind zu tragen, still zehrende Schmerzen
Важко переносити, тихо виснажливі болі
Trägst du im Herzen Sehnsucht und Pein,
Носиш у своєму серці тугу та біль,
Glücklich zu sein, bleibt dir verwehrt.
Бути щасливим тобі заборонено.

Wörterbuch

quälen – мучитися

tief – глибокий

schwer – важко

Pein – біль

verhehlen – приховувати

versehrt – поранений

Sehnsucht – ностальгія, туга

glücklich – щасливий

Вправа 1. Знайдіть слова у рядку:

Süßesehnsuchtverwehrtseinglücklichbleibtstillfühlstpeinquälen
fherzen.

Вправа 2. Знайдіть закінчення слів:

Glück	sucht
Quä	lich
Ble	rum
Schmer	gen
Wa	lst
Sehn	hlen
Verhe	len
Tra	zen
Trä	gst
Füh	ibt

Schlagende Herzen
R. Strauss

Über Wiesen und Felder ein Knabe ging,
Над луками та полями ішов хлопчик,
Kling Klang schlug ihm das Herz,
(звук дзвіночка) його серце билося,
Es glänzt ihm am Finger von Golde ein Ring,
Блищала на пальці каблучка з золота,
Kling Klang schlug ihm das Herz.
(звук дзвіночка) його серце билося.
«Oh Wiesen, oh Felder,
«О луги, о поля,
Wie seid ihr schön!
Які ви гарні!
Oh Berge, oh Täler
О гори, о долини
Wie schön!
Які гарні!
Wie bist du gut, wie bist du schön,
Яке ти добре, яке ти вродливе,
Du goldne Sonne in Himmelshöhn!»
Ти, золоте сонце, у небесній височині!»
Kling Klang schlug ihm das Herz.
(звук дзвіночка) його серце билося.

Schnell eilte der Knabe mit fröhlichem Schritt,
Швидко поспішав хлопчик радісним кроком,
Kling Klang schlug ihm das Herz,
(звук дзвіночка) його серце билося,
Nahm manche lachende Blume mit,
Взяв кілька усміхнених квітів з собою,
Kling Klang schlug ihm das Herz.
(звук дзвіночка) його серце билося.
«Über Wiesen und Felder
«Над луками та полями

Weht Frühlingswind,
Віє весняний вітер,
Über Berge und Wälder

Над горами та лісами

Weht Frühlingswind.

Віє весняний вітер.

Im Herzen mir innen weht Frühlingswind,

Всередині мого серця віє весняний вітер,

Der treibt zu dir mich leise lind!»

Він ніжно та тихо веде мене до тебе!»

Kling Klang schlug ihm das Herz.

(звук дзвіночка) його серце билося.

Zwischen Wiesen und Feldern ein Mädels stand.

Між луками та полями стояла дівчина.

Kling Klang schlug ihm das Herz,

(звук дзвіночка) його серце билося,

Hielt über die Augen zum Schauen die Hand,

Тримала над очима, щоб подивитися, руку,

Kling Klang schlug ihm das Herz.

(звук дзвіночка) його серце билося.

«**Über Wiesen und Felder,**

«Над луками та полями,

Über Berge und Wälder

Над горами та лісами

Zu mir, schnell kommt er her!

До мене швидко йде він сюди!

O wenn er bei mir nur, bei mir schön wär!»

Тільки б він був зі мною, було б добре зі мною!»

Kling Klang schlug ihm das Herz.

(звук дзвіночка) його серце билося.

Wörterbuch

Wiesen – луки

Gold – золото

Wälder – ліси

Augen – очі

Felder – поля

schön – гарний

Berge – гори

Вправа 1. Прочитайте слова, переставляючи склади:

Angeu, reegb, wrldäe, flerde, scönh, logde, wneise, schllne, ielth, keanb.

Вправа 2. Вставте пропущені літери в словах:

Sch__en, hi__l, s__lug, frühli__sw__nd, l__che__de, tr__bt, sc__nell, a__g__n, __äl__er.

Lied der Mignon

F. Schubert

Nur wer die Sehnsucht kennt

Тільки хто знайомий з тугою

Weiß, was ich leide!

Знає, що я страждаю!

Allein und abgetrennt

Самотній і відринутий

Von aller Freude,

Від будь-якої радості,

Seh' ich an's Firmament

Я дивлюся на небосхил

Nach jener Seite.

З тої сторони.

Ach! der mich liebt und kennt

Ах! Хто мене любить і знає

Ist in der Weite.

Знаходиться вдалині.

Es schwindelt mir, es brennt

У мене паморочиться голова

Mein Eingeweide.

Горять мої нутрощі.

Nur wer die Sehnsucht kennt

Тільки той, хто знає тугу

Weiß, was ich leide!

Знає, що я страждаю!

Wörterbuch

Sehnsucht – туга

Firmament – небосхил

Weite – вдалині

Eingeweide – нутрощі

abgetrennt – відірваний

Seite – сторона

schwindeln – паморочиться

Вправа 1. Вставте пропущені слова:

Nur wer die Sehnsucht kennt

Weiß, was ich _____!

Allein und abgetrennt

Von aller _____,

Seh' ich an's Firmament

Nach jener _____.

Ach! der mich _____ und kennt

Ist in der Weite.

Es _____ mir, es brennt

Mein _____.

Nur wer die _____ kennt

Weiß, was ich _____!

Вправа 2. Знайдіть переклад фраз:

1. Nur wer die Sehnsucht kennt.
2. Weiß, was ich leide.
3. Allein und abgetrennt.
4. Von aller Freude.
5. Seh' ich an's Firmament.
6. Nach jener Seite.
7. Ach! der mich liebt und kennt.
8. Ist in der Weite.
9. Es schwindelt mir, es brennt.
10. Mein Eingeweide.
11. Nur wer die Sehnsucht kennt.
12. Weiß, was ich leide.

- a) Знай, що я страждаю.
- b) Самотній і відірваний.
- c) Я дивлюся на небосхил.
- d) Від будь-якої радості.
- e) Тільки хто знайомий з тугою.
- f) Знай, що я страждаю.
- g) О! Хто мене любить і знає.
- h) Горять мої нутроці.
- i) Тільки ті, хто знає тугу.
- j) Знаходиться вдалині.
- k) У мене паморочиться голова.
- l) В тій стороні живе.

Відповідь:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Die Soldatenbraut

R. Schumann

Ach, wenn's nur der König auch wüsst',

О, якби тільки король знав,

Wie wacker mein Schätzelein ist!

Який відважний мій коханий!

Für den König, da liess' er sein Blut,

Для царя він залишив свою кров,

Für mich aber eben so gut.

Але також і для мене.

Mein Schatz hat kein Band und kein' Stern,

У мого скарбу не має стрічки і жодної зірки,

Kein Kreuz wie die vornehmen Herrn,

Жодного хреста, як у шляхетних панів,

Mein Schatz wird auch kein General;

І мій скарб теж не буде генералом;

Hätt' er nur seinen Abschied einmal!

Якби він тільки попрощався!

Es scheinen drei Sterne so hell

Так яскраво світять три зірки

Dort über Marien-Kapell;

Там над капелою Марії;

Da knüpft uns ein rosenrot' Band,

Нас пов'язує рожево-червона стрічка,

Und ein Hauskreuz ist auch bei der Hand.

І домашній хрест теж під рукою.

Wörterbuch

König – король

Herr – пан

über – над

knüpfen – пов'язувати

Schatzelein – скарб

Abschied – прощання

Sterne – зірки

Hauskreuz – домашній хрест

Вправа 1. Знайдіть помилки у тексті:

Ach, wenn nir der Kunich aich wösst',

Wie wagter meun Schötzeleun is!

För den Könich, da loess' eer sein Blät,

Für mich abur eben so git.

Meun Schatz wird auch kien Heneral;

Hätt' er nur seunen Abstied öqnmal!

Es schienen dreu Schterne so heel

Dort üper Marien-Kapell;

Da knuepft uns eun rosenrot' Bind,

Und ein Hauskreuz ist auch bei der Hand.

Вправа 2. Розділіть на слова:

Achwenn'snurderkönigauchwüsst'wiewackermeinschatzeleinist
fürdenkönigdaliess'erseinblutfürmichaberebensogut.

An die bretterne Schiffswand

An die bretterne Schiffswand,

На борту корабельної стіни,

Wo mein träumendes Haupt liegt,

Де лежить моя мрійлива голова,

Branden die Wellen, die wilden Wellen;

Палають хвилі, дикі хвилі;

Sie rauschen und murmeln

Вони шелестять і бормочуть

Mir heimlich ins Ohr:

Мені потайки на вухо:

Betörter Geselle!

Чарівний хлопець!

Dein Arm ist kurz, und der Himmel ist weit

Твоя рука коротка, а небо далеке

Und die Sterne droben sind festgenagelt

І зірки вгорі міцно прибиті

Mit goldnen Nägeln

Золотими цвяхами

Vergebliches Sehnen, vergebliches Seufzen,

Марна туга, марне зітхання,

Das Beste wäre, du schliefest ein.

Найкраще було, якщо б ти заснув.

Вправа1. Вставте правильно артиклі **das, der, die, die**:

1. An ____ bretterne Schiffswand. 2. Branden ____ Wellen, ____ wilden Wellen. 3. Und ____ Himmel ist weit. 4. Und ____ Sterne droben sind festgenagelt. 5. Vergebliches Seufzen, ____ Beste wäre.

Вправа 2. Вставте пропущені літери в слова:

An d__e br__t__erne S__hiffs__and, Wo me__n tr__umendes
H__upt lie__t, Brand__n die Wel__en, __ie wil__en W__llen; Sie
ra__schen u__d mur__eln Mir hei__lich in__O__r.

Der Frühling
F. Chopin

Durch die taubestreuten Wiesen

По цим, посипаним росою,

Bäche irren,

Лукам струмки біжать,

Heerdenglocken läuten,

Дзвоники стада дзвонять,

Frohe Lerchen schwirren,

Веселі жайворонки співають,

Golden strahlt die Sonne,

Золотом світиться сонце,

Grün sind Wald und Au`n,

Зелений ліс та кущі,

Holde Frühlingswonne

Приємна весняна благодать

Rings die Blicke schau`n!

Навколо, куди не подивишся!

Ich nur einsam klage

Я тільки самотня страждаю

Unter`m Blütenflieder,

Під квітами бузку,

Alte, süsse Tage zieh`n vorbei mir wieder;

Минулі, солодкі дні знову приходять;

Alte, süsse Lieder sing`ich in den Wind,

Старі, солодкі пісні співаю я до вітру,

Von der Wange nieder

По щоці донизу котиться

Thrän`auf Thräne rinnt!

Сльоза за сльозою!

Lass dein frohes Singen,

Віддай свій веселий спів,

Kleine Lerche droben,

Маленьким жайворонкам згори

Auf den schnellen Schwingen

На швидких обертах

Trag` mein Lied nach oben;

Піднести мою пісню вгору

Weiter, immer weiter schwing dich empor, bis,

Далі, все далі піднімаюсь я до тебе, доти,

Wo ewig heiter schwebt der Engel Chor!

Де вічно радісно витає ангельський хор!

Dorthin bring` ihr Kunde,

Туди я приношу їй звістку,

Die von innen schied,

Яка знаходиться всередині,

Wie im Thalesgrunde

Як у долині

Klagt um sie mein Lied!

Плаче за нею моя пісня!

Wörterbuch

Wiesen – луки

Sonne – сонце

Tage – дні

Wange – щока

klagen – плакати

Bach – струмок

Wald – ліс

Lied – пісня

Lerche – жайворонок

Kunde – звістка

Вправа 1. Вставте пропущені літери в слова:

W__sen, l__ten, Ler__en, s__wi__ren, Bli__ke, Bl__tenfl__der,
w__der, L__der, n__der, kl__ne, s__nel__en, w__ter, s__winge,
h__ter, h__n__en, me__n.

Вправа 2. Доповніть словосполучення:

Bäche _____, frohe _____, Wald und _____, _____ Tage,
_____ Singen, _____ Lerche, schnellen _____.

Melancholie
F. Chopin

Nebel im Thale, Thau auf der Aue,

Туман в долині, роса у жолобині,

Gram in der Brust,

Горе у грудях,

Durch Thränen ich schaue,

Через сльози я дивлюся,

Vögelein, einst so froh auf den Zweigen,

На пташку, яка так радісно на гілках,

Lied auf den Lippen,

Пісня на губах,

Beide nun schweigen!

Але тільки обидві вони мовчать!

Singen und lieben wollt`ich wohl gerne,

Співати та любити хотів я із задоволенням,

Doch wer versteht mich hier in der Ferne?

Але хто зрозуміє мене тут у цій далині?

Sing`ich, es achtet Keiner der Lieder,

Співаю я, але ніхто не звертає уваги на пісні,

Lieb`ich, es liebt mich keiner doch wieder!

Люблю я, але ніхто не любить мене!

Keiner, ach Keiner, der nach mir fragte,

Ніхто, ах, ніхто про мене не питав,

Keiner, dem ich mein Herzeleid klagte!

Ніхто, кому я мою тугу серця висловлював!

Heimath, o Heimath, höre auf mein Flehen,

Батьківщино, о, Батьківщино, почуй моє благання,

Lass mich noch einmal dich wieder sehen!

Дозволь мені знову тебе побачити!

Doch keine Antwort wird meinem Flehen,

Але немає відповіді на моє благання,

Über die Haide Winde nur wehen: Kälter, nur kälter!

По долині вітри тільки віють: холодніше, все холодніше!

Wörterbuch

Nebel – туман

Tau – роса

Brust – груди

Lippen – губи

Ferne – далина

Heimat – Батьківщина

Antwort – відповідь

Tal – долина

Gram – горе

Tränen – сльози

Zweigen – гілки

singen – співати

Flehen – благання

kälter – холодніше

Вправа 1. Відтворіть вірне поєднання тексту з перекладом:

wollt` ich wohl gerne

пісня на губах

höre auf mein Flehen

хотів я із задоволенням

Lied auf den Lippen

туман в долині

beide nun schweigen

обидві вони мовчать

Nebel im Thale

почуй моє благання

Вправа 2. Прочитайте слова, переставляючи склади:

Nigsen, nerkei, negzwie, neilöveg, nenrath, sturb, eivnegchs.

Geheime Liebe

W. Mozart

Was ich in Gedanken küsse,

Те, що я в думках цілую,

Macht mir Müh' und Leben süße

Робить моє зусилля й життя солодшими

Und vertreibt so Gram als Zeit.

І виганяє горе як час.

Niemand soll es auch erfahren,

Ніхто не повинен також дізнатися,

Niemand will ich's offenbaren,

Нікому я не хочу це розкрити,

Als der stummen Einsamkeit.

Навіть німій самотності.

Wörterbuch

Gedanken – думки

Müh' – зусилля

vertreiben – виганяти

offenbaren – розкрити

Einsamkeit – самотність

küssen – цілувати

Gram – горе (печаль)

stumm – німий

Вправа 1: Розшифруйте слово:

Ekangden, denmain, befenfaron, siamekenit, olsl, umtmens.

Вправа 2: Додайте відсутні слова згідно з контекстом:

1. _____ soll es auch erfahren.
2. Was ich in _____ küsse.
3. Als der stummen _____.
4. Und vertreibt _____ als Zeit.

Mein liebster Freund hat mich verlassen

W. Mozart

Mein liebster Freund hat mich verlassen,

Мій любий друг мене покинув,

Mit ihm ist Schlaf und Ruh dahin.

З ним сон і спокій зник.

Ich weiß vor Leid mich nicht zu fassen;

Я не можу стриматися від страждань;

Der Kummer schwächt mir Aug und Sinn.

Журба послаблює мої очі й почуття.

Vor Gram und Schmerz erstarrt das Herz,

Від горя та болю застигає серце,

Und diese Not bringt mir den Tod.

І ця біда приносить мені смерть.

Wörterbuch

verlassen – покинути

Auge – око

Ruh – спокій, відпочинок

Sinn – зміст, почуття

Kummer – печаль, журба

Gram – горе

schwächen – ослаблювати

Not – біда

Вправа 1. Знайдіть слова:

bricowfreundprnschlafafllghoghhothleidrdzierontefassenbtodtroe

maschmeryeqgramdvolfcrfkummerjghsdhentdznotxpbringt.

Вправа 2. Додайте відсутні букви:

Lieb__er, verlas__en, S__hlaf, da__in, fa__sen, Ku__mer, di__se,
s__hwächt, S__hmer__, brin__t, esta__rt, Freu__d.

Im Dorfe
F. Schubert

Es bellen die Hunde, es rasseln die Ketten.

Собаки гавкають, ланцюги брязкають.

Es schlafen die Menschen in ihren Betten,

Люди сплять у своїх ліжках,

Träumen sich manches, was sie nicht haben,

Мріють про те, чого у них немає,

Tun sich im Guten und Argen erlaben;

У хорошому і поганому знаходять насолоду;

Und morgen früh ist alles zerflossen –

А завтра вранці все розтане –

Je nun, sie haben ihr Teil genossen,

Хіба те, що вони насолоджувалися своєю роботою,

Und hoffen, was sie noch übrig ließen,

І сподіваються, що вони ще щось залишили

Doch wieder zu finden auf ihren Kissen.

Щоб знайти знову на своїх подушках.

Bellt mich nur fort, ihr wachen Hunde,

Просто женіть мене геть, ви, сторожові собаки,

Laßt mich nicht ruh'n in der Schlummerstunde!

Не дайте мені відпочити в години сну!

Ich bin zu Ende mit allen Träumen –

Я закінчив мріяти –

Was will ich unter den Schläfern säumen?

Що мені шукати серед сплячих?

Wörterbuch

neu – новий

schön – красивий

schlecht – поганий

alt – старий

schnell – швидко

verheiratet – одружений

ähnlich – схожий, подібний

lustig – веселий

Вправа 1. Складіть слова:

Trä-en-um – _____

ss-en-Ki – _____

ze-ssen-rflo – _____

Me-en- nsch – _____

ge -ss-en-no – _____

Sch-ern- läf – _____

Вправа 2. Вставте пропущені літери в слова:

K__tten, S__hläfern, Schlum__erstunde, h__ffen, gen__ssen,

bell__n, Träu__en, Ar__en, säu__en

Ich liebe dich

L. Beethoven

Ich liebe dich, so wie du mich,

Я кохаю тебе так само, як ти кохаєш мене,

Am Abend und am Morgen,

Ввечері та вранці,

Noch war kein Tag, wo du und ich

Не було ще й дня, де ти і я

Nicht teilten unsre Sorgen.

Не розділяли б наші турботи.

Auch waren sie für dich und mich

Нам було легко переносити їх

Geteilt leicht zu ertragen;

Розділяючи їх між нами;

Du tröstetest im Kummer mich,

Ти втішала мене в моїй біді,

Ich weint' in deine Klagen.

Я плакав, коли ти була в печалі.

Drum Gottes Segen über dir,

Тому і Божа благодать над тобою,

Du, meines Lebens Freude.

Ти мого життя радість.

Gott schütze dich, erhalt' dich mir,

Боже захисти і збережи тебе для мене,

Schütz und erhalt' uns beide.

Захисти та збережи нас обох.

Wörterbuch

Tag – день

Kummer – горе

Freude – радість

erhalten – зберігати

sorgen – турбуватися

klagen – жалітися

schützen – захищати,
оберігати

Вправа 1 Вставте пропущені літери в слова:

Abe__d, K__mmer, sor__en, gete__lt, tr__stetst, ü__er, Fre__de,
schü__ze, be__de.

Вправа 2. Розділіть на слова:

Abendkummernmorgenkeinsorgengetragenklagenfreudeschützeer
halt'beidetagtröstetsteiltendich.

Verzagen

J. Brahms

Ich sitz' am Strande der rauschenden See

Я сиджу на пляжі бурхливого моря

Und suche dort nach Ruh',

І шукаю там спокою,

Ich schaue dem Treiben der Wogen

Я дивлюсь на біг хвиль

Mit dumpfer Ergebung zu.

З глухою покірністю.

Die Wogen rauschen zum Strande hin,

Хвилі шумлять і мчать до пляжу,

Sie schäumen und vergeh'n,

Вони піняться і зникають,

Die Wolken, die Winde darüber,

Хмари, вітри над ними,

Die kommen und verweh'n.

Вони приходять і відганяються вітром.

Du ungestümes Herz, sei still

Ти, поривчасте серце, будь тихим

Und gib dich doch zur Ruh’;

І прийди до спокою;

Du sollst mit Winden und Wogen

Ти повинне з вітрами та хвилями

Dich trösten,—was weinst du?

Втішити себе – що ж плачеш ти?

Wörterbuch

rauschend – поспішаючий,
бурхливий

Suche – пошук

treiben – гнати

Rauschen – шелест, шум

schäumen – пінитися

vergehen – зникати

verwehen – розвіюватися

trösten – втішати

Вправа 1. Оберіть з якого куплету слова чи словосполучення:

dort nach Ruh’; schäumen; am Strande; du ungestümes; was weinst; darüber; die Winde; du sollst; Ergebung; rauschen; sei still; suche dort; verweh’n; Wogen; trösten.

1 куплет	2 куплет	3 куплет

Вправа 2. Знайдіть слова, які є у вірші:

dursuchenaruhmeungestümeswasdichmfjschäumenoiijkommenzra
uschennachgibneseemdarüberweineshl.

WÖRTERBUCH

A

Abendglocke – вечірній дзвін
abfliegen – відлітати
abgetrennt – віддалений
Abschied – прощання
absehen – дивитися
ähnlich – схожий
Ährengarben – снопи колосся
allein – один
alles – все
alt – старий
am besten – найкраще
am liebsten – дуже охоче
Angesicht – обличчя
ängstigen – тривожитися
Anlitz – обличчя
Anmut – витонченість
Antwort – відповідь
arm – бідний
Arm – рука
Asche – попіл
aufgebrannt – згорів
Auge – око
Augenblick – мить
Äuglein – оченята
ausdeuten – натякати

B

Bach – струмок
Bächlein – струмочок
bald – скоро
bangen – боятися
barfuß – босоніж

beben – здригатися
bedrängen – турбувати
begehren – бажати
bekannt – відомий
bekennen – пізнавати
belauschen – прислухатися
Berg – гора
besehen – подивитися
betrüben – пригнічувати
betrückt – похмурий
beugen – схилитися
bezaubernd – чарівно
Biene – бджола
binden – зв'язувати
bitten – просити
Blick – погляд
blicken – дивитися
blind – сліпий
blühen – цвісти
Blume – квітка
Blumenkelche – квіткова
чашечка
Blut – кров
Blütenpracht – велич цвітіння
Boden – земля
Braut – наречена
brechen – розбивати
brennen – горіти
Brust – груди
Buhle – кохана (коханка)
Busch – хащі
Busen – груди

D

Dämmerung – темнота
danken – дякувати
darben – бідувати
decken – накривати
denken – думати
denn – тому що
Diamantenpracht – велич
діамантів
dienen – служити
Dinterle – Мила
Dornen – шипи
drohen – погрожувати
drücken – здавлювати
Duft – аромат
dunkel – темний

E

Ehrgeiz – амбіції
Eingeweide – нутроці
Einsamkeit – самотність
einwiegen – заколихати
Eis – лід
elend – знедолений
empor – вгору
Engel – янгол
entfernt – у віддаленні
entfliehen – втекти
entflossen – витікати
enthüllen – відкривати
entsenden – посилати
entziehen – позбавлятися
entzünden – запалювати
Erde – земля
erhalten – отримати
erkennen – дізнаватися
Erkenntnis – пізнання

ermorden – вбивати
erretten – спасати
erschlossen – закрите
ertragen – витримувати
erzeugen – створений
erzogen – вихований
ewig – вічний

F

fangen – ловити
farblos – без кольору
Fenster – вікно
Ferne – далечінь
fesseln – сковувати
Firmament – небосхил
Fischer – рибалка
Flammen – полум'я
flechten – плести
flehen – благати
Fleiß – старанність
fliegen – летіти
Forelle – форель
fragen – питати
fremd – чужий
fressen – жерти
Freude – радість
freuen – радіти
Freund – друг
freundlich – дружелюбний
Friede – мир
friedlich – мирний
frisch – свіжий
fromm – благочестивий
Frühlingswind – весняний
вітер
fühlen – відчувати
füllen – наповнювати

G

Gabe – дар
ganz – повністю
Gebot – заповідь
Gedanken – думки
gedenken – згадувати
Gefangenschaft – полон
Geliebter – коханий
Geschlecht – рід
geschrieben – написаний
Geselle – хлопець
Gesicht – обличчя
Gestalt – фігура
gestehen – зізнатися
gesogen – висмоктаний
gesund – здоровий
getrennt – роз'єднані
giftig – отруйно
Glanz – блиск
glauben – вірити
gläubig – віруючий
glitzern – блищати
Glück – щастя
Gold – золото
gold – золотий
Gott – Бог
Gottheit – божественність
Grade – клас
Gram – горе
Grenze – кордон
grollen – сердитись
grün – зелений
grüssen – вітати

H

Haar – волосся
Hain – гай

Harfe – арфа
hassen – ненавидіти
hauchen – дихати
Hauskreuz – домашній хрест
heilig – святий
Heimat – Батьківщина
heiter – весело
hell – світлий
Herr – пан
Herz – серце
hier – тут
Himmel – небо
Hirtenstahl – хлів пастуха
hoffen – сподіватися
Hoffnung – надія
hold – мило
Hölle – пекло
hören – слухати
Hut – капелюх

I

in Glanz – в сяянні
immer – завжди
irr – божевільно

J

Jahreslauf – перебіг року
Jammer – плач
Jubel – тріумфування
jung – молодий

K

Käfer – жук
kalt – холодний
kälter – холодніше
Kampf – боротьба

karg – скудний
keiner – ніхто
Kelch – кубок, чаша
kennen – знати
Kind – дитина
Kindheit – дитинство
klagen – жалітися
Klang – звук
klopfen – стукати
Knabe – хлопець
Knospen – бруньки
knüpfen – пов'язувати
König – король
Kopf – голова
Kranz – вінок
Kreis – коло
Krone – вершина
kühn – відважний
Kummer – туга
Kunde – звістка
Kunst – мистецтво
Kuss – поцілунок
küssen – цілувати

L

lachen – сміятися
Lämmer – ягнята
Land – країна
Leid – страждання
Lenz – весна (поетичне слово)
Lerche – жайворонок
Leute – люди
Licht – світло
Liebe – кохання
lieber – дорогий
Liebesgaben – дари кохання

Liebesklagen – стенання
кохання
Lieder – пісні
liegen – лежати
lind – милий
Lindenbaum – липа
Lippen – уста
lösen – звільняти, вирішувати
Luft – повітря
Lüftchen – вітерець
Lust – бажання
lustig – веселий

M

Mädchen – дівчина
mögen – подобатися
Mann – чоловік
Meer – море
Menschen – люди
menschlich – людський
möchten – хотіти
Monat – місяць
Mond – місяць
mild – приємно
müde – втомлений
Mühe – зусилля
Mund – рот, уста
munter – бадьорий
Mut – мужність

N

Nacht – ніч
närrisch – дурна
Nebel – туман
Nebelglanz – сяйво
Neige – залишок
Netz – силки

neu – новий
niemand – ніхто
nimm – бери, візьми
Not – біда
nur – тільки

O

offenbaren – робити очевидним
Ohren – вуха
Ort – місце

P

Pfad – шлях
pfeifen – свистіти
Pfleger – опікун

Q

Quelle – джерело
quillen – литися

R

Räder – колеса
Rast – відпочинок
rauschen – шелестіти
Rebe – лоза
reden – говорити
rege – жваво
Reichtum – багатство
Reise – подорож
Reiz – чарівність
reizend – прекрасний
Rinde – кора
Ring – обручка
rinnen – текти
Ruh – спокій
Rute – вудка

S

sagen – казати
sang – співав
schaffen – створювати
Schätze – скарби
schätzen – цінити
schauern – тремтіти
scheinen – здаватися
schenken – дарувати
scheu – сором'язливий
schlafen – спати
schlagen – битись
Schlange – змія
Schleier – вуаль
schließen – зачиняти
Schmerz – біль
Schnee – сніг
schnell – швидкий
schütteln – витрушувати
schwärmerisch – мрійливий
schweben – парити
schweigen – мовчати
schwer – важкий
Schwere – вага
Seele – душа
Segen – благословення
Sehnen – печаль
Sehnsucht – туга
Seit – з тих пір
Seufzer – зітхання
sicher – напевно
Sonne – сонце
sperrern – запирати
spinnen – прясти
Spur – слід
Steh auf – вставай

Steine – камені
Stern – зірка
stets – постійно
still – тихо
Stille – тиша
Strahl – промінь
strahlen – сяяти
streuen – розсипати
stumm – німий
Stunde – година
suchen – шукати
summen – дзижчати
süß – солодкий

T

Tal – долина
Tau – роса
tauchen – занурюватись
tauen – розтанути
tauschen – міняти
teilen – ділити
tief – глибоко
Todesahnung – передчуття
смерті
Tor – дурень
Tore – ворота
Tränen – сльози
trauern – печалитися
Traum – мрія
Triebe – бажання
tückisch – віроломний

U

über – над
umgehen – обходитися
umhüllen – огортати
unbegreiflich – незбагненне

unendlich – безкінечний
unerschrocken – незляканий
unverdrossen – безстрашний

V

Verdienst – заслуга
vergebens – марно
vergessen – забувати
verklärt – просвітлений
verlachen – висміювати
Verlangen – бажання
verlangen – вимагати
verlassen – покидати
Verlassener – покинутий
verleihen – нагороджувати
verneigen – склонитися
verraten – зрадити
versäuseln – дзвенить
verschwiegen – таємний
verworren – заплутано
Vogel – пташка
Vogelfänger – птахолов
Volk – народ
vollkommen – ідеальний

W

wach – бадьорий
Wald – ліс
wandern – прогулюватися
Wangen – щоки
warm – тепле
warten – чекати
Wasser – вода
weg – геть
Weg – шлях
wehen – віяти

Wehmut – туга
Weib – жінка
weinen – плакати
Weisheit – мудрість
welche – які
Wellenschlagen – биття хвиль
Welt – світ
wenden – обертатися
werden – ставати
Wert – цінність
Wetter – погода
Wiege – колиска
Wiesengang – луговий схил
wild – дикий
Wind – вітер
wirklich – дійсно, насправді

wissen – знати
wofür – для чого
Wohnung – квартира, житло
Wolken – хмари
Wonne – мука
wunderschön – чудовий
wünschen – бажати

Z

zärtlich – ніжно
Zeit vertreiben – провести час
zittern – тремтіти
zu – занадто
Zucker – цукор
Zweige – гілля

Навчальне видання

Барабаш Ірина Анатоліївна

Deutsch für Sänger

Посібник з німецької мови для вокалістів

(Німецькою та українською мовами)

Редактор: Бондаренко А. С.

Коректор: Гончаров Ю. В.

Підписано до друку 11.01.2023.

Формат 60x84/16. Папір офсетний.

Друк цифровий. Ум. друк. арк. 11,63.

Наклад 50 прим. Зам. № 5.

Видавництво та друкарня ПП «Ліра ЛТД».

Вул. Наукова, 5, м. Дніпро, 49107.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовлювачів

та розповсюджувачів видавничої продукції

ДК № 6042 від 26.02.2018.